Viies uks

Wismar aastal 1391

1. peatükk

Hüüatus. Kõrvetav karjumine. „Oh, mu jumala,“ piiksatas Peter õudusest, “palun, olge vait ..., olge vait! Nad kuulevad meid ja püüavad meid kinni, ... palun!“ palus ta. Hugo karjus veidi vaiksemalt, ta vingus ja tundis midagi oma jala all: „Mis see oli?“ Midagi vastikut oli tema nahkse kinga all kinni. „Mis see on, Peter...? Hugo jäi hinge kinni, „Ma...“ ta püüdis ikka veel hingata, „... komistasin millegi üle,“ ahmis ta. Peter hoidis laternat Hugo jalgade kohale ja nägi, et veri tilgub lõhkenud kelmest ja rott lebab seal, pooleldi minema lennanud. Ta lootis, et see oli juba varem surnud ja Hugo polnud seda surnuks peksnud. Aga muidugi oli see nii: Hugo oli raske, aga mitte nii raske. Rott oli täiesti purustatud, aga mitte ainult ühest jalalöögist. Peter tundis end halvasti. Ta oli olnud nii elevil, sest nad olid sisenenud hansalinna all asuvasse tunnelisüsteemi, et ta polnud isegi märganud tunneli haisu. Rotti vaadates sai ta aga haisust aru. Tunnel oli keerukas süsteem Wismari hansalinna all. See koosnes tegelikult mitmest väikesest, salajasest käigust läbi lugematute keldrite. Peaaegu igal turuplatsi majal, igal käsitöölisel, igal kauplusel oli oma kelder. Fransiskaani kloostri, nn halli kloostri mungad olid koos Musta kloostri dominiiklaste munkadega ehitanud paljude kuude pimedate ööde jooksul kloostrihoonete vahel salajase ühenduse Wismari turuplatsi alla. Iga keldrit oli salaja ja märkamatult vähendatud ning rajatud kitsad koridorid. Mõned koridorid olid aga sattunud kuhugi, sest maapind oli liiga mudane või olid keldrit elanikud liiga palju kasutanud. Keegi ei tohtinud maa-alustest käikudest midagi teada ja igaüks, kes neist teada sai, pidi vanduma oma elu peale, et hoiab oma teadmised saladuses. Peter mõtles selle peale. See lõhnas kohutavalt lagunemise, hallituse ja nõrguse järele. Koridorid olid täis kahjureid, kes istusid niiske müüritise pragudes. Rotid kadusid niipea, kui nad poisse märkasid, kuid roomavad putukad purunesid paari jalgupõrgete all. Hugo nuttis ja vaatas oma valutavat jalga, kuid haava vaatamine ei teinud seda paremaks. Ta tundis end uimaselt ja iiveldavalt: „Võib-olla jõin pärastlõunal liiga palju õlut,“ mõtles ta ja kõht pööras. See, mis oli olnud sees, lebas nüüd tema kõrval, ta oli just jõudnud küljele pöörata. „Jeesus!“ ohkas Peter, kattes mõlema käega suu ja nina. Ta võitles ikka veel oma iiveldusega. Hugo pühkis suu, hingas kaks korda sügavalt sisse ja vaatas alla oma paremale jalale, millel oli juba jälle paksu kubemekoorem lõhki läinud. See oli lihtsalt vingus, haav ei tahtnud paraneda. Haava servadesse oli juba moodustunud mädanik. Hugo oli Wismari õllemeistri poeg. Õlletehases oli alati palju tööd ning Hugo ja tema õed-vennad pidid palju kaasa aitama. Veidi rohkem kui kaks nädalat tagasi tahtis ta keldris katlaid pesta, kuid komistas trepil ja lõi põlve. Kuna ta ja tema õed-vennad pidevalt õlut maitsesid, oli ta kõhklema jäänud ja kõikuma löönud. Trepp oli seda ära kasutanud ja teda valusalt kukkuma pannud. Ei olnud haruldane, et ta komistas kõigest, mis majas, sadamas või linnas ei olnud ära koristatud. Ta ei pööranud sageli tähelepanu. „Hugo,“ nurises Peter, “miks sa alati nii palju õlut jooma pead?“ Peter pidi naeru summutama, kui nägi Hugot niimoodi seismas: ta ei näinud välja viieteistkümneaastane, pigem viieaastane. „Sa oled alati nii purjus, sa jood liiga palju õlut. Sa peaksid selle lõpetama.“ „Ma ei saa midagi teha,“ vastas Hugo. Nüüd pidi ta ka irvitama. „Meie pruulikojas pole midagi muud ja õlu maitseb paremini kui vesi.“ Ta vaatas paluvalt Peetrile otsa ja küsis, näidates alla: „Ta oli ju juba surnud?“ Mõlemad poisid

vaatasid alla ja vaatasid elutut roti, või õigemini seda, mis sellest alles oli jäänud. Nad mõtlesid ja ütlesid justkui ühest suust: „Jah,“ ja noogutasid pead. Nad puhkesid naerma. „Aga vaata parem, kuhu sa astud.“ Nad olid peaaegu täielikus pimeduses, tunnetades aeglaselt teed laterna nõrgas valguses. Nende latern oli varsti kustumas ja koridorid Wismari linna all olid kitsad ja ebatasased.
Need kaks poissi olid siia alla sattunud, sest neil oli töö, mida nad pidid tegema. Kumbki neist veeretas enda ees tünni õlut. Peeter ainult ühe käega. Ta oli neist kahest vanem, peaaegu 16-aastane, ja oli selle töö vastu võtnud. Õlletünnid olid neile andnud halli kloostri frantsiskaani mungad. Nüüd oli nende ülesanne viia tünnid läbi koridoride mustade mungade juurde. Musta kloostri dominiiklastritel oli keelatud õlut pruulida. Fransiskaanid tahtsid vältida tollimaksu ja karistusi, vedades õlut alla linna. Mõlemad kloostrid vahetasid õlut ja muid kaupu nende marsruutide kaudu, ilma et järelevalveametnikud seda märkaksid. Poistele tuli maksta kolm šillingit iga tünni eest. Nad olid arvanud, et see oleks lihtne ülesanne, sest tegelikult tundsid nad end väga hästi, kuid ainult linnas. Kuid poisid ei olnud teadnud maa-aluste käikude süsteemist, nii et Wismari hansalinna turuplatsi all ei olnud ainult üks käik, nagu nad olid ekslikult arvanud. Kahjuks said nad nüüd aru, et olid eksinud. Maapind oli mudane, osalt karbikillustikuga ja mõnes kohas sügavate lammastega. Hugo jalg oli väga valus. Tema vigastatud põlv oli rängalt vastu tünniserva löönud, kui ta astus rottide peale ja libises. Nüüd veritses see jälle purunenud kubemest ja tilkus tema kingale. Ta kiristas hambaid ja nii jätkasid nad tünnide veeretamist, kuigi ei teadnud, kuhu nad jõuavad. Tunnel pidi kuhugi viima. Peter peatus järsku. „Seal, vaata!“ Ta osutas nimetissõrmega ettepoole, enne kui laskus maapinnale. „Hugo!“ ta ohkas, “pane jälle tähele!“ „Vabandust,“ torkas Hugo ja aitas Peteri jalule. Ta oli muidugi järsku peatunud, et vaadata, kuhu Peter osutas, kuid tema tünn oli veeretanud edasi - otse Peteri jalgade vahele. Nad tundsid valguse ära. See pidi olema tunneli lõpp! Nad veeresid veel veidi edasi ja panid siis tünnid vertikaalselt maha. Ebakindlalt kõndisid nad aeglaselt edasi, lootes, et nüüd on nad jõudnud teise kloostrisse.
„Vaikne,“ sosistas Peter, ‚mitte häält!‘ ja pani hoiatuseks nimetissõrme huultele. Hugo kükitas siis maha ja tõmbas kohe õlad kaelas kokku, nagu teeks tema kehahoiak väga vaikseks. „Nad ei tohi meid tabada, muidu lõpeb see meie mõlema jaoks halvasti,“ sosistas Peter pingeliselt. Nad hiilisid edasi nii vaikselt, kui suutsid. Valgus muutus üha heledamaks, kuid ka hais oli muutunud talumatuks. Varsti kuulsid nad hääli ja mürinat ning väga vaikset, summutatud vingumist. Kas see oli klooster? Ilmselt olid seal inimesed. Mõned nutsid vaikselt. Väikesest alkovist olid mõned tellised puudu ja poisid nägid läbi nende. Ruumis olid telliskividega ümbritsetud voodid ja voodites lamasid sidemetega inimesed. Peter ja Hugo mõistsid, et nad olid jõudnud haiglasse. Mõned haiged inimesed magasid, mõned vahtisid lage. Seal lõhnas haiguse ja surma järele. Nende eest hoolitses üks õde, kes kõndis edasi-tagasi ja kellel oli palju tööd. Tal olid rätikud suu ees, hommikumantel seljas ja müts peas. Hais oli talumatu. See lõhnas hallituse ja niiske maa järele ja magusalt, kuidagi nagu surevad inimesed. Poisid hiilisid šokis edasi. Nad olid teadnud, et Wismaris on haiglaosakond, aga nad ei teadnud, et sinna on võimalik pääseda läbi tunneli. Nad vaatasid vaikselt ringi. Seal oli puust uks, mis seisis pooleldi lahti. Võib-olla olid siin mungad, kes võisid neilt nüüd õlut võtta. Peeter lootis nii väga, ta tahtis lihtsalt siit ära saada. Aga peale hooldaja ei näinud nad kedagi. Hais oli nii kohutav. Peter vaatas otsivalt ringi ja ehmatas äkki surnuks, kui ta vaatas laialivalguvatesse silmadesse. See oli mees, kes vaatas teda suurte silmadega, mis võttis Peteril hinge kinni. Mees tahtis

karjuda, kuid välja tuli vaid vinguv heli. Hugo ehmatas, ta nägi sama ja pani käe suu ette. Ta haaras Peteri särgist ja püüdis teda eemale tõmmata. Kuid oli liiga hilja. Mees püüdis istuda, kuid ei suutnud ja vingus uuesti, seekord palju valjemini, mis loomulikult äratas õe tähelepanu. Ta sai kohe aru ja jälgis mehe õudunud pilku, mis oli kaetud rõugetega. Ta oli täiesti ehmunud, kui nägi siin lapsi, lähenes neile ja küsis rangelt sosinal: „Mida te siin teete? Kas te olete hullud? Kuidas te siia sattusite? Kas frantsiskaanid saatsid teid? Kas keegi teab veel teed?“ Hugo ja Peeter tahtsid vastata, iga kord võtsid nad hinge kinni, et midagi öelda, kuid nad ei saanud sõnagi öelda. „Marsruut on salajane,“ jätkas ta meeletult, “te ei tohi kellelegi rääkida. Mitte kellelegi, mõistate!“ Ta küsis rõhutatult: „Mida te siin teete?“ Hugo ohkas, ta tundis end jälle kõikidest sõnadest uimaselt ja hoidis Peterist kinni. Ta ei teadnud, mida teha, vaatas talle otsa, kuid ei sosistanud sõnagi. Ta neelatas ja ütles vaikselt: „Mu sõber veritseb, ta vajab abi.“ Ta ei osanud midagi muud öelda. „Õnneks,“ mõtles ta, “on Hugo põlve muljunud.“ Nüüd oli neil vabandus, mis polnud isegi vale. Õde tuli lähemale ja kummardus, et paremini näha, ning Hugo sirutas talle oma jala ette. Naine vaatas seda ja kortsutas kulmu, raputades peaaegu märkamatult pead. See oli kõik, mida nad nägid, sest tal oli lapp suu kinni. „Oota siin,“ ütles ta, “ma tulen kohe tagasi.“
Mõni minut hiljem tuli ta tagasi mitme lapi ja väikese pudeliga. Ta palus Hugol istuda ja osutas voodi kõrval oleva väikese tooli juurde. Voodis lebas noor naine. Ta magas ja tema kehal olid üle kogu keha muhud ja kühmud, millest mõned olid kaetud niiskete lappidega. „See on ilmselt pidalitõbi,“ mõtles Hugo, ta polnud seda haigust varem näinud, aga nii olid inimesed talle sellest rääkinud. Ta ei tahtnud sellesse tooli istuda, nii et ta lihtsalt hoidis oma jala läbi puust ukse ja klammerdus Peteri külge. Õde vaatas ärritunult ja vaatas Hugole kõvasti silma, siis ohkas ta kuuldavasti ja põlvitas. Ta avas väikese pruuni pudeli, kastis kokkuvolditud riidest tehtud kompressi kollase vedelikuga ja mähis niiske kompressi teise riidega ümber mehe jala. Seejärel puhastas ta tema nahka ümber sideme, et näha, kas tal on veel mingeid vigastusi. Siis ulatas ta mõlemale pudelit ja kui ei Hugo ega Peter sellest kinni ei haaranud, võttis ta Hugo käest ja surus pudelit sinna. Ta hoidis mehe kätt väga tugevalt kinni, tõmbas ta ligi ja vaatas talle kindlalt silma. Hugo jäätus ja ei osutanud vastupanu. Ta ütles: „Sa unustad kohe, mida sa siin nägid. See ei ole laste jaoks.“ „Millised lapsed,“ mõtles Peter, ‚ma ei näe siin ühtegi last.‘ Ta vaatas Hugot, kes seisis tema ees ehmunult ja alistunult ühtaegu. Hugo oli ilmselgelt hirmunud. „Ja palun,“ jätkas ta, “sa ei tohi sellest salajasest käigust kellelegi rääkida. Lubage mulle! Ainult mungad teavad linna all olevast rajast, nad tulevad sageli siia ja aitavad, toovad puhtaid riideid, rohtusid ja tervendavaid pastasid. Mõnikord toovad nad meile sooja toitu ja kuuma jooki ja...“ Äkki tegi ta pausi ja kuulas, nagu ootaks ta neid munki. Kuid heli tuli haiglaruumist, või nii ta vähemalt arvas. Peter ja Hugo muutusid rahutuks. Ta läks tuppa ja vaatas ringi. Ta kuulas uuesti. Helid olid teistsugused, kui ta oli harjunud. Vingumine ja nutmine, seda teadis õde ainult liiga hästi. Patsiendid olid täna kõik üllatavalt vaiksed. Ta kuulis hääli ja samme. „Kiiresti,“ ütles ta meeletult. „Ettevaatust ja peitu.“ Ta jooksis tagaruumi, haaras lina ja käskis karmil toonil poistel tünnid kõrvale panna ja neid lina alla katta. Peter nägi veriseid plekke ja mõistis, kui määrdunud oli lina. Nad käskisid kahekesi tünnide taha peitu pugeda. Ei möödunud sekunditki, kui koridoris, kust poisid olid tulnud, süttis valgus. Kaks inimest tulid ümber nurga. Nüüd võis neid näha. Neil olid sallid suu ees ja kapuutsid madalale üle näo tõmmatud. Kaks mungat. Neil olid kannud, üks kummaski käes, ja kott, mida nad vedasid koos. See lõhnas imeliselt ravimtaimede järele. Seljas kandsid nad kokku rullitud riidepalu, mis olid köitega ümber õlgade seotud. Mungad läksid õe juurde ja

andsid talle asjad. Ta tänas neid ja nad läksid tagasi, kuid mitte enne, kui nad olid jõudnud pimedas nurgas asuvasse räpase pesu hunnikusse. Üks munk laotas laiali liniku ja teine asetas keskele kuhja räpast pesu. Mõlemad haarasid paremalt ja vasakult ühest nurgast ning keerasid kiiresti ja oskuslikult mitu korda lina. Kõik toimus välkkiirelt, rutiinselt ja ilma sõnadeta. Kulus tükk aega, enne kui kahe kuju, kelle seljas oli räpane pesukott, valguskoonust enam ei olnud näha. Siis andis õde poistele märku, et nad võivad välja tulla. Ta oli kergendatud, et mungad olid kiirustanud ega olnud märganud riideid tünnide kohal. Ta võttis Peetri ja Hugo käest kinni ja palus neid veel kord: „Palun lubage mulle, et te ei tohi käiku ära anda.“ Peter tundis end halvasti, kui ta seda lauset veel kord kuulis. Poisid lubasid, et nad muidugi ei räägi, nad saaksid mõlemad ilma selle vaevata hakkama. Nad tänasid teda ja tahtsid just lahkuda, kui Peter pööras end liikumatult ümber. „Maria?“ Õde ehmatas ja pöördus tema poole. Ta vaatas õele silma. Ta ei teadnud, kust, aga ta tundis ta ära ja nüüd teadis ta, et tal on õigus. Ta võttis kogu oma julguse kokku ja küsis: „Maria? See oled ju sina? Sa oled ju Georgi, Alva venna sõbranna, eks ole?“ Ta lõdvestus ja pidi naeratama. Seda võis näha väikestest kortsukestest tema silmanurkades. „Jah,“ ja pärast lühikest pausi, “sa oled üsna tähelepanelik, sa tundsid mind ära. Kas te tunnete teda? Georgit, ma mõtlen?“ Peter naeris ja oli rahul, ta oli isegi veidi uhke. „Noh, ... natuke, Alva on meie sõber,“ ütles ta. Siis tänas ta teda uuesti. Ta sirutas end ukse poole. „Poisid, see...“ ja ta osutas haigetega keldrisse, “... need ei ole pidalitõbised. Ma ei süüdista teid selles, et te nii arvate. Ma näen seda teie nägudel olevast vastikust ja hirmust. Nad ei ole nakkusohtlikud, nad on enamasti õnnetusjuhtumite ohvrid.“ Ta osutas ringi: „Inimesed, kes on jäänud hobuvankri alla, saanud raskelt vigastada maal töötades või langenud rünnakute ohvriks. Me peidame neid siia, sest paljud seal üleval,“ ja ta osutas halvustavalt laele, “usuvad, et neil on nakkushaigused või isegi pidalitõbi või katk. Me hoolitseme nende eest, õendame neid ja enamikul neist õnnestub isegi täielikult terveks saada. Seda tüdrukut siin kuritarvitas tema abikaasa varsti pärast pulmi rängalt, tal on verevalumid ja lahtised lõikehaavad.“ Ta osutas magavale noorele naisele, kelle toolile Hugo pidi kõigepealt istuma. Kõigi lahtiste haavade tõttu võis kergesti arvata, et tal on pidalitõbi. Maria jätkas: „Nad panid ta lukku või isoleerisid ta surmani, sest võisid arvata, et tal on nakkushaigus. Ta sai just 17-aastaseks.“ „Veidi vanem kui mina,“ arvas Peter. Ta tundis häbi ja vaatas Hugo poole. See seisis seal, nagu oleks ema talle silma hakanud. „Me ei ole siin nakkushaiged.“ „Ja surmahais?“ küsis Hugo, mitte eriti usaldades teda. Ta võttis voodi kõrval seisva õlilambi ja viipas rahulikult ukse kõrval asuvasse tumedasse, musta nurka. Ta valgustas valgust sisse. Neile avanes tohutu hunnik räpast pesu. Määrdunud voodilinad, riided, millel oli kuivanud verd ja muid väljaheiteid, surnud rotid ja, jah, pooleldi lagunenud jalg. Nüüd said poisid millestki aru ja hais muutus nende jaoks selle nägemise peale veelgi talumatumaks. „Me ei jõua pesemisega sammu pidada,“ vabandas Maria. Siis pöördus ta kurnatult ringi ja oli valmis lahkuma, sirutades käe ukse poole. Peter sirutas käe tema järele, kuid ei saanud teda kätte. Ta hüüdis: „Maria.“ Naine kõndis läbi väikese telliskivikaare ja kavatses ukse sulgeda. „Oota,“ hüüdis Peter uuesti. Nüüd nägi ta ärritunult välja: „Mis seal veel, ma pean sinna sisse minema ja tagasi tööle minema.“ „Kust me teame, et oleme õiges koridoris? Me peame minema Mustasse kloostrisse, toimetama õlut siia...“ Ta osutas kahele tünnile, “...toimetama.“ Maria vaatas puust tünnidele ja mõtles. Tema taga karjus naine, tal oli kohutav valu. Maria ohkas ja tahtis lahkuda, kuid Peeter hoidis teda tagasi. „Milleks?“ palus ta. Maria mõtles hetkeks ja ütles: „Ma vist kuulsin ...“ Ta mõtles, mõttesse vajunud, „... et mõnes koridoris on seintel vaha.

Küünlavahast tehtud märgid. Kui olete selle käigu leidnud, järgige lihtsalt vaha märke, mis on ühevärvilised, alati paremal pool seinu. Mõlemast kloostrist vaadatuna peaksid vahatähised olema alati paremal pool, kuid eri värvi.“ Õige, alati õige, Hugo jättis meelde. Mõtlikult pani ta oma väikese pruuni pudeli oma smokki. „Ma ei ole kindel, kas see vastab tõele, aga nii olen kuulnud.“ Naine hüüdis uuesti, Maria seisis puust ukseavas, ta oli sügavalt mõttesse süvenenud ja rebis end siis järsku eemale. „Palju õnne!“ hüüdis ta neile üle õla, siis sulges ta väikese puust ukse enda taga, et avada see siis jälle pisut lahti, täpselt nii, nagu poisid olid selle leidnud, kui nad kohale tulid. Ilmselt tegi ta seda selleks, et frantsiskaani mungad leiaksid õlilambi valguses õige koridori. Hugo ja Peter haarasid oma tünnid, kallutasid need küljele ja veeretasid neid kohmakalt üle niiske, mudase maa. Nad kadusid taas pimedusse - kuskile majade alla või linnaväljakule. Peter mõtles, kas sellise käigu all oli ka maja all, kus ta oma perega elas, selline käik. Äkki peatus Hugo, lonkis tagasi haiglasse ja tõi mustast pesuhunnikust tagasi lina, rullis selle hoolikalt kokku ja topis selle kõhu ees särgi sisse. Peter imestas, mis see kõik oli, kuid ei öelnud midagi. Mõlemad poisid asusid aeglaselt tagasiteele, mõeldes, mida edasi teha. Hugo lonkis, Peter kõndis tema selja taga ja nägi sõbra valu. „Peatu hetkeks,“ ütles ta lõpuks. „Ma arvan, et parem oleks tünnid kuhugi koridori peita, sest me ei saa sel õhtul hakkama ja seda ülesannet täita.“ Hugo hingas valjusti välja. Ta ohkas kergendatult. „Hea mõte!“ Hugo oli rõõmus, ta oli kurnatud, külm ja janune. See, mida nad olid just kogenud, oli ta täiesti dehüdreeritud. Nad veeresid veel veidi edasi, kuni jõudsid teelahkmele ja vaatasid seinu lähemalt. Seintel olid tõepoolest vahajäljed. Marial oli õigus. Iga paari meetri tagant olid küünlaga seintele pressitud vahajäljed, väikesed ümmargused laigud. Vasakul pool olid suured, mustad laigud ja paremal pool väiksemad, valged laigud. Neid võis muidugi täpselt ära tunda, kui teadsid, mida otsid.
Peter irvitas. „Sinna me peidame tünnid alkovi.“ Ta osutas tumedale kohale seinas. Hugo nõustus. Ta niisutas keelega oma kuivad huuled ja oli rõõmus, et ei pea enam ühtegi tünni veeretama. Peter tundis talle kaasa. „Aga sa pead veel natuke vastu pidama,“ ütles ta ja siis panid nad õlletünnid nurka maha, lootes, et keegi neid ei leia. Hugo võttis lina välja ja kattis sellega tünnid. Seejärel kõndisid nad tagasi halli kloostri sissepääsu juurde. Hugo mõtiskles: „Me peame tõesti midagi välja mõtlema. Kui mungad saavad aru, et me ei teinud seda, ei saa me neilt enam kunagi tööd.“ „Me saame hakkama,“ ütles Peter, “mul on juba üks idee. Aga meil on vaja, et Alva seda teeks. Ta peab meid aitama. Lähme sadamasse ja vaatame, kas leiame ta üles.“ Oli ilus hilissuveõhtu ja Alvat polnud kusagil näha. Hugo ja Peeter otsustasid istuda ümberringi seisvatele kastidele, et teda oodata.

Ta ilmub kindlasti täna õhtul. Nad haisesid kohutavalt ja Peter lootis, et lõhn on hajunud, enne kui nad koju jõuavad. Sadamas oli palju tegemist. Kai ääres oli sildunud palju hammasrattaid, mis ootasid laadimist või mahalaadimist. Nende hulgas olid väikesed purjelaevad ja isegi üks laevahukk. Paljud inimesed olid ikka veel tööl, veeretasid tünne, kandsid kotte ja virnastasid kastid. Pärast Wismari ühinemist hansaliiduga oli linn hästi arenenud. Liit tegi kaupmehed rikkaks, õnnelikuks ja rahulolevaks. Rikkad inimesed olid helded ja nii võis ka kõige vaesematel olla lootust. Tööd oli kõigile, kes tahtsid ja suutsid töötada. Loojuv päike paistis ikka veel tugevalt näkku, kajakad kriiskasid, lõhnas tõrva ja värske puidu järele. Ja suitsukala järele. Hugo tõusis äkki püsti ja küsis Peetrilt: „Kas sa

oled ka nii janune?“ Peeter ainult irvitas. Hugo jooksis siis minema. Ta jooksis sadamast mööda väikest munakivitänavat läbi veevärava otse isa õlletehase juurde. Ta sisenes keldrisse tagauksest, haaras kaks väikest kannu ja täitis need suurest tünnist. Seejärel kõndis ta aeglaselt tagasi trepist üles, veendus, et keegi teda ei jälgiks, ja jooksis tagasi. Veevärava juures kõndis ta veel aeglasemalt ja süütumalt kahest väravavahist mööda, tagasi Peteri juurde. Nad mõlemad jõid mõnuga ja ootasid Alvat.
Alval oli olnud väga kiire päev. Ta oli terve päeva koos oma sõbra Helmega turul veetnud. Siiski polnud ta kogu füüsilisest tööst, kogu karjumisest ja kõigi inimeste sebimisest kurnatud, nagu Helmke. Tegelikult istus Alva lihtsalt terve päeva ja mõtiskles. Midagi kohutavat oli juhtunud. Alva ei suutnud seda ikka veel uskuda. Kolm päeva tagasi oli tema kallis ema surnuks kukkunud. Ta oli töötanud tellisetehases, asendades töömeest, kes oli samal päeval pahkluu väänanud. Kui ta ronis redelitel ja tellingutel, et kanda telliseid ja veekannu St Nicholas'i torni tippu, murdis ta läbi plangu ja kukkus surnuks. Nüüd oli ta surnud ja Alva oli üksi oma vennaga Georgiga. Üksindus näris teda nagu rotid juustu. Hansalinna turvalisuses oli tema ema kasvatanud oma kaks allesjäänud last üksi; kõik teised Alva õed-vennad olid juba haiguse või nõrkuse tõttu surnud. Isa polnud olemas. Alva kahtlustas siiski, et ema armastas teda ikka veel väga ja oli otsinud vabandusi iga kord, kui Alva oli emalt järjekindlalt isa kohta küsinud. Alva oli üsna kindel, et ta on olemas. Siiski oli ema arvanud, et Alva jaoks oleks liiga ohtlik, kui ta seda liiga vara teada saaks. Ühel päeval leppisid nad kokku, et Alva 15. sünnipäeval tuleb tema isa saladus avalikustada. Kuigi tegemist oli väga väikese perega, läks neil hästi. Neil oli vähe süüa, kuid keegi neist ei jäänud nälga. Alva ei teadnud, kust tuli raha, et toime tulla.
Kõigil oli üks või mitu töökohta, kuid tegelikult ei teeninud nad palju raha. Alva aitas Helmke turul. Helmke oli väga, väga vana. Tal oli see väike koht Wismari turuplatsil juba pikka aega olnud ja ta müüs või kauples kaupu. Kõik siin tundsid Helmket. Ta on alati olnud seal ja saatnud palju elusid Wismaris. Ta kuulus turuplatsile sama palju kui tollimärk raekojas. Ilmselt oli ta sel ajal Wismari ja selle ümbruse vanim ja nautis privileege, mida kellelgi teisel ei olnud. Mõned kohalikud kuulsid, et ta oli sõlminud pakti linnaröövlitega. Näiteks ei kontrollinud teda linnaisad nagu kõiki teisi kaupmehi ja ta ei pidanud makse maksma. Enamasti pakkus ta oma klientidele teistelt kaupmeestelt järelejäänud kaupa. Näiteks nahkasid, mis ei kuulunud parkajate heasse mainesse, või küünlaid, mis olid veidi kõverad, sest mõni õpipoiss oli nende peal harjutanud. Kõik asjad, mida kaupmees enam müüa ei saanud või ei tahtnud. Ta teenis vähe raha ja kauples enamasti hädavajalike asjadega, nagu leib, piim ja keraamika, oma väikeses aias kasvatatud puu- ja köögiviljade vastu. Nüüd, hilissuvel, olid see tema enda õunad, kõrvitsad ja kartulid. Mõnel päeval lisandusid ka muud köögiviljad ja puuviljad. Helmel oli väike aed, kus seisis tema väike maja ja kus ta valmistas oma ihaldatud puuviljapalvikuid. See asus väljaspool linnamüüri. Ta pidi hoolitsema selle eest, et ta lahkuks hansalinnast õigeaegselt õhtul, enne linnaväravate sulgemist, et ta ei peaks magama Wismari tänavatel. Väike puitmaja, kus ta elas, oli rookatusega ja koosnes tegelikult vaid ühest toast. Selles oli voodi, riiul, kastid tema riiete ja tekkide jaoks. Samuti oli laud suure ja ainsa akna juures. Põrandas oli saviseina ääres väike toiduvalmistamiskoht. See oli tõesti suurepärane, sest enamiku hansalinna elanike toiduvalmistamiskohad olid tuleohu tõttu väljaspool hoonet. Selle kohal rippusid toiduvalmistamise potid ja söögiriistad. Ta kasutas istumiseks puidust kirstu. Alva armastas Helmke maja. See oli kõige hubasem maja, kus ta oli kunagi olnud. Väljas oli maja külge kinnitatud suur puukirst. Selles elas viis kana. Neil oli väike väljapääs ja

sügisel, kui Helmke kapsas oli tarastatud, said kanad kogu aias ringi joosta. Nad väetasid aeda ja hoidsid kahjurid eemal. Igal hommikul täitis Helmke väikese vankri kaupade, korvide ja kastidega ning vedas seda vaevaliselt ja vaevaliselt turule. Ta oli tõesti väga vana, kuid tal oli tahtejõudu ja kõvad, hästi treenitud lihased. Igal hommikul seisis ta täpselt Schwerini linnavärava ees ja ootas, et teda sisse lasta. Alva aitas teda tööga nii tihti kui suutis. Kevadel külvasid nad koos, rohisid umbrohtu, lõikasid maitsetaimi kuivama ja keetsid moosi ja kapsasuppe, mida Helmke siis raekoja kõrval asuval turuplatsil müüs. Talvel, kui väike pliit ei suutnud enam maja kütta, tappis Helmke järk-järgult oma kanad ja kolis ajutiselt Lübschestraße vaestemajja hansalinna kesklinnas. Helmke ei tundnud end täna kuigi hästi. Ta köhis ja oli nõrgem kui tavaliselt. Kogu see füüsiline töö võttis oma maksumuse. Alva tundis muret, et Helmke saab lõpuks turuplatsi jaoks liiga vanaks ja võib ühel päeval mitte enam tulla. Hoolimata vanusest oli Helmke tema parim sõber. Ta oli nagu vanaema, keda Alval kunagi polnud. Peaaegu kõik Alva sugulased, sealhulgas Helmke perekond, surid 41 aastat tagasi, 1350. aastal, Wismari hansalinnas ja selle ümbruses toimunud suure katkuepideemia tagajärjel. Nüüd oli Alva väga mures. Kui Helmke polnud enam olemas, siis polnud tal kedagi alles, ainult tema vend Georg, kes oli temast kaks aastat vanem.
Ta töötas öise valvurina või valvurina linnavärava juures, olenevalt sellest, kus teda vajati. Ta oli alati kodus, kui Alva oli turul või muidu tööd otsimas. Päeval ta magas. Ja õhtul, kui Alva väsinud ja kurnatud koju tuli, oli ta tavaliselt juba läinud. Nad jagasid väikest tuba vanalinnas, äärelinnas. Nad elasid suures, ilusas kolmekorruselises linnamajas väikeses toas katuse all. Georgil oli pikka aega olnud sõbranna Maria. Ta töötas samuti mitmel tööl. Georgil ja naisel ei olnud teineteise jaoks peaaegu üldse aega. Asjaolu, et Georg ei olnud kunagi kohal, kui Alva oli kodus, suurendas tema üksindust pärast ema surma. Täna turul, kui ta koos Helmkega õunu müüs, tulid kaks daami nende kioski juurde. Alva tabas ühe naise paar sõna ja tema haletseva pilgu: „... kahju, et ta ei jää ellu.“
Tüdruk ehmatas ja ei teadnud, mida see tähendab. Teine daam ei öelnud midagi, maksis oma õunte eest ja mõlemad vaatasid Alvat haletsusega. Kui nad lahkusid, lisas teine: „Jah, see on kahju!“ Alva ei saanud aru. Mida tähendasid need sõnad ja pilgud? Ta oli segaduses. Helmke mõistis olukorda, kuid otsustas esialgu mitte sekkuda. Alva ei suutnud terve päev millegi muu peale mõelda. Ta tundis end melanhoolsena ja halvatudena; pigem oleks ta surnud, kui et see tunne teda purustaks. Vahepeal jätkas Helmke müüki ja kauplemist. „Ai,“ hüüdis Alva. Ta ehmatas, kui Helmke talle teist korda jalutuskepiga selga torkas. „Tule, me tahame koju minna,“ ütles Helmke väga väsinult. „Ma tahan natuke aega lamada.“ Alva tõusis oma kastist püsti ja vaatas segaduses turul ringi. Kas ta oli kogu turupäeva vahele jätnud? Ta oli niivõrd mõtetes, et märkas alles nüüd raekoja ees harjutavaid muusikuid ja linna paljusid teenijaid, kes panid üles lipukesi ja värvilisi lippe. Paljud inimesed laulsid laule ja tantsisid nende saatel. Seal lõhnas maitsvalt kartulisupp peekoniga. Nende kõhud korisesid. Hansalinna elanikud olid õnnelikud ja rõõmsameelsed, nagu ootaksid nad suurt pidu. Alva ei teadnud, kust kõik need inimesed olid tulnud. Turuplats oli kaunistatud ja kaunistatud, nagu ootaks Hansalinn suurt külaskäiku. Alva kratsis tagumikku ja vaatas hämmastunult Helmke poole, kes oli temast palju lühem. Helmke ladus keraamilised kausid üksteise sisse ja valas ülejäänud puupüünised oma kasti, mille ta tavaliselt oma asjadega täitis. Ta ohkas rahulolevalt, ulatas Alvale väikese kartulikoti ja naeratas talle. „Alva, mu kallis tüdruk. Ma tean, et sa oled kurb ja ma tean, mida sa tunned.“ Helmke oli oma elus palju halba läbi elanud. „Ära lase end sellest tundest

üleval pidada. Mida kauem sa sellele alla annad, seda raskem on sellest välja tulla. On inimesi, kes on lõpetanud oma elu, sest nad on unustanud, et nad on tegelikult veel elus. See on tõesti kohutav, mis juhtus ja et ta ei jää ellu. Aga sa ei saa lasta sellel hinge kinni võtta. Uskuge mind, kui üks uks sulgub, siis avaneb samal ajal viis uut. Ma peaksin teadma, ma olen juba nii vana!“ Ta irvitas hambutult Alva poole. Ta seisis Alva ees, käed väljasirutatud. „Hinga sügavalt sisse, hinga sisse elu ja õnne, mis kõik siinsed inimesed on...“ Ta tõmbas väljasirutatud kätega poolringi üle turuplatsi. „...ja siis hingake välja kogu see kohutav, kibe tunne.“ Helmke kallistas teda kõigega, mis tal oli, ja pigistas Alvat nii kõvasti, kui suutis. Alva naeratas ja silitas Helmke selga. „Aitäh, et sa siin oled! Ja viis ust avanevad ainult siis, kui midagi hirmsat juhtub?“ tüdruk mõtiskles. Helmke lõdvestus ja mõtles. Ja pärast lõputuna tunduvaid hetki sosistas ta: „Jah. Kahjuks.“ Helmke raputas märkamatult pead ja jätkas korrastamist. „Ainult siis.“ Ta mõtiskles
ja sorteeris munad õlgedega täidetud korvi. „Ma ei jõua ära oodata, millise ukse sa võtad.“ Ta köhatas füüsilisest pingutusest. Alva võttis teda õlgadest kinni ja istutas ta kasti, millel ta ise oli just istunud. Ta võttis töö üle. „Kõigepealt pean ma välja selgitama, kes mu isa on ja kust ma teda leida saan.“ Helmke ehmatas ja tal tekkis äge köhahoog. Kui ta oli end tagasi saanud, küsis ta: „Sinu ema ei ole sulle ikka veel midagi öelnud?“ „Ei, kas sa tead temast midagi?“. Helmke vaatas maha ja raputas jõuliselt pead. Kui päike kadus turu kõrgete majade taha, võtsid Helmke ja Alva suuna koju. Alva oli kannatamatu ja mõtteis kadunud, kõndis kiirelt ja kiirete sammudega. Helmke suutis vaevu sammu pidada. Kui nad jõudsid väikesesse puumajja, hakkas Alva kastid uute õuntega täitma ja valmistas vankrit uueks turupäevaks ette, misjärel ta jättis Helmkega hüvasti, kes lebas oma väikesel voodil, köhides ja täiesti hingetuna. Alva tõi talle värsket, jahedat vett ja läks siis sadama poole. Ta oli raevukas, sest ei saanud naisi oma peast välja. Ta ei tundnud end täna tõesti hästi. Ta kõndis mornilt mööda inimesi, alati mööda linnamüüri. Kui ta möödus Wismari linnasadama vastas asuvatest paljudest väikestest kalurimajadest, ei pööranud ta tähelepanu kõigile inimestele, kellest paljud hüppasid kõrvale. Alval polnud mingit soovi olla tähelepanelik. Tema sammud paiskasid liiva ja tolmu ning siis hakkas ta jooksma. Ta jooksis ja jooksis, hüpates üle suurte kivide, üle heinamaade ja kuivale heinale. Lõpuks oli ta seal, kus ta tahtis olla. Ta seisis soolakalmistul, paljajalu jahedas rohus, ja vaatas üle lahe vastas asuvale linnasadamale. Ta hingas sisse soolast õhku ja maitses merevetikaid. Ta lõdvestus hetkega. Sadam oli hõivatud. Naaberlinnadest, Hornstorfist või Schwerinist, tõid kaubad või võtsid neid üles. Mõned kargud nägid räsitud välja, mõnda remonditi siinpool, sadama vastas, kuid enamikku laaditi või lossiti, paljud kaupmehed pidasid läbirääkimisi ja nende teenrid sorteerisid ja virnastasid kaupa. Läänemerel oli palju piraate ja aeg-ajalt jäid laevad tagasi tulemata või pukseeriti täiesti vigastatult sadamasse tagasi. Laevaehitajad töötasid nende kallal, sest need tuli kohe uuesti merekõlblikuks teha, et nad saaksid peagi uuesti merele minna. Kinnise pilguga kõndis ta mööda laevatehast, möödudes kaupmeestest, meremeestest, hobuvankritest, tohututest kaubakogustest, plankudest ja tünnidest, kuni jõudis väikesele maarajoonile. Paremal ja vasakul lõhnasid aasta viimased metsalilled, kõrged pillirood kummardusid üle merevee ja kõigusid kerges tuules. Läänemere kohal keerlesid kajakad ja mängisid kaluritele trikke. Päike oli soe ja paistis ikka veel eredalt, kuigi oli juba hilissuvi. Esimesed metshane tulid üle Wismari lahe kirdest, kuulutades aeglaselt sügise saabumist. Alva nägi neid juba kaugelt ja tema veri hakkas soontes pulseerima. Õnnistus levis temas. Jõudnud oma paadi juurde, keeras Alva selle oskuslikult ühe käiguga ümber ja lükkas selle vee poole. Ta seadis üles väikese

masti, mida ta alati ümberpööratud paadi all hoidis, ja kinnitas roolilabidaga ahtrile. Kui ta oli taglastamise lõpetanud ja puri kõrgelt masti peal lehvimas, lükkas ta väikese purjeka kogu jõuga niidult vette, hüppas elegantse hüppega sisse, tõmbas trossid pingule ja ootas põnevalt ja täis ootusärevust, millal tuisk peaks teda merre lükkama. Lained kõigutasid ja Alva sai hästi hakkama. Ta jälgis purjeid ja püüdis roolilaua liigutades paati tuule poole pöörata. Täna oli väga vähe tuult. Vee peal olemine rahustas teda. Ta hingas sügavalt sisse ja välja, mõtles Helmke sõnadele, sulges silmad ja nautis sooja päikest oma seljal. Siis tundis ta, kuidas paat tõuseb ja tuul, mis kohe tugevaks puhanguks muutus. Ta tõmbas purje veidi tihedamalt, see libises läbi masti ploki ja siis tundis ta tõesti, kuidas tuul purjesse haarab. Silmad kinni, tundis ta, kuidas tuul võttis paadist kinni, tõstis seda väikese tõmbega, mis kohe kiirust juurde võttis. Ta purjetas. Ta purjetas mööda väikest rannikut mööda heinamaad, kus lapsed mängisid, kalurid võrke panid ja naised puhastasid või parandasid võrke. Teised kalurid istusid kõrval, rääkisid ja suitsetasid piipu. Mõned vaatasid teda. Paljud pered nägid teda iga kord, kui ta purjetas. Albert lehvitas talle mõlema käega ja naine tõstis oma käe ja tervitas teda tagasi. Albert oli Helmke hea sõber ja peaaegu sama vana ja nõrk kui ta ise. Suured hammasrattad purjetasid temast mööda tema paremal küljel. „Huvitav, kust nad tulevad," mõtiskles tüdruk. Alva armastas seda paati, ta armastas purjetamist, kuidagi oli kirg selle vastu tal veres. Helmke oli ühel päeval öelnud, et tal on Läänemere vesi soontes, nii palju kui ta oli vee peal olnud. Ta ja Georg olid ühel päeval saanud väikese purjepaadi Albertilt, kes neid ka purjetama õpetas. See oli kingitus nende isalt, oli ta toona lastele öelnud. Kui ta lahel purjetas, igatses ta eriti oma isa. Kus ta võis olla? Ta võis ainult loota, et ta oli veel elus. Ja teda valdas kurb värin, kui ta mõtles oma surnud emale. Milline tunne see peab olema, kui sa ei suuda enam elada, kui sa ei ole enam teadlik millestki või kellestki enda ümber. Wismarist tulles sõitis temast rahulikult mööda üks hammasratas. Meremehed laulsid laule ja kerisid köisi. Ta naeris südamest ja oleks tahtnud nendega ühineda. Koggil! Ta näeks võõraid linnu ja riike, uusi riideid, teisi kirikuid ja hooneid, kuuleks võõraid keeli! Kas teistes hansalinnades oleksid sama ilusad majad ja sama kõrged kirikud kui Wismaris? Ta oleks hea meelega kohe ära sõitnud, kaugele. Miks ta seda tegelikult ei teinud? Tema paat kõigus üles-alla, kui lainete harjad olid juba ammu teda tabanud. Vaikses kohas, kaugel suurtest paatidest, pani ta oma väikese purjepaadi tuulde. Puri laperdas ja ta lakkas liikumast. Paat kõigus, peaaegu seisis vee peal paigal. Ta armastas seda väikest paati nii väga. Talle meeldis olla vee peal, lasta end triivida, mitte midagi tunda ja mitte millegi peale mõelda. Helmke ütles sageli: „Elu on nagu torm merel. Ettearvamatu. On tippe ja orge. On ilusaid päevi, mil oled õnnelik, ja on kohutavaid, tormilisi päevi, kus sajab vihma ja on pimedus, päevi, mil kardad, et sa ei jõua, päevi, mil tahad alla anda. Aga kui teil on piisavalt julgust ja hoiate rooli tugevalt käes, siis saate tormist läbi. Siis läheb elu edasi ja edasi, kuni ühel päeval on see läbi!" Millal on lõpp, mõtles Alva. Kas lõpp on siis, kui sa ei leia ühte viiest uksest, kas sa valid selle ise, kas sa tead, millal elu on läbi? Ta mõtles oma emale ja sellele, kuidas ta ei suutnud oma pillist piisavalt tugevalt kinni hoida. Alva silmad täitusid pisaratega. Ta ei tahtnud nutta, aga ta ei suutnud seda peatada, pisarad jooksid mööda ta nägu. Alva ei teadnud, kas ta suudab oma pilliroogu täielikult kinni hoida või kas ta suudab kõndida ühestki uksest sisse. Ta oli hirmul ja tundis end üksi, vanemate poolt hüljatud. Ta nuttis ja tundis samal ajal häbi. Ta ei tahtnud, et keegi teda niimoodi näeks, et ta on nõrk ja igatseb nii väga ema ja isa järele. Ta oli juba 14-aastane. Ta oli peaaegu täiskasvanu. Ta nuttis kibedalt, kuni kõik pisarad olid otsa saanud. Alva kummardus üle reelingu, et rahuneda ja

jahtuda. Ta pistis mõlemad käed sügavale jahedasse pimedusse oma paadi all. Tema käed olid peaaegu õlgadeni vees. Aeglaselt, ilma et ta oleks seda märganud, hiilis soolane vesi pardale. Vesi oli külm ja must ja sügav, väga sügav, ja mida sügavamale ta oma käed sellesse painutas, seda tugevam tunne valdas teda. Igatsus. Kui sügavale ta võiks jõuda, mida ta sealt alla leiaks? Kas mustas, külmas vees olid mõtted? Ta kummardus üha sügavamale ja sügavamale, nii et tema juuksed hõljusid juba vees. Tema paat pööras ringi, kord paremale, kord vasakule, lainetel üles-alla pendeldades. Mõnikord peegeldus sinine taevas, kus kajakad oma mänge mängisid, ja mõnikord oli näha ainult seda sügavat, tumedat, õudset musta, mis avaldas Alvale uskumatut tõmmet. Tundus, nagu haaraks pimedus teda mõlemast käest ja tahaks teda sügavikku tõmmata. Alva rippus liikumatult üle reelingu ja näis nõrgalt ja jõuetult kuristikku libisevat. Siis äkki pöördus tema paat taas ümber ja näitas oma peegeldust. Ta nägi punaste, pikkade, laineliste juustega tüdrukut. Äkki kuulis ta seestpoolt häält: „Hoidke rool! Hoia roolist kinni!“ Ja tema teadvus tuli kohe tagasi. Siis moonutasid tõusvad lained tema kujutist. Siis oli meri jälle sile. See, mida ta nägi, oli tugev tüdruk ja ta tundis ära tema sees peituva jõu, ning mida kauem ta oma räsitud peegeldust vaatas, seda julgemaks ta muutus. Vaikselt ütles ta endale: „See olen mina. Ma olen mina. Ma olen tugev!“ Ta tahtis elada. „Hinga sisse, hinga välja,“ sosistas ta. Tuulepuhang tabas taas paati ja kõigutas ja pööras seda ringi, peegeldus kadus. Merelokid kriiskasid tema kohal ja kaldalt kuulis ta inimesi, kes sõitsid mööda rannikut oma praamidega, kalureid, kes tegid oma tööd, naervaid lapsi, kõik helid, mis aeglaselt tagasi tulid. Alva imas elu endasse suletud silmadega. Ta sirutas end ja vaatas oma linna poole. Wismar, mis nägi välja kaunis, siluettidega Niguliste kiriku, Püha Georgi kiriku ja nõukoguliku kiriku ning paljude kaubalaevadega selle ees. Ta unistas. Ühel päeval lähevad ka naised merele, seda teadis ta kindlalt, ja võib-olla saab temast üks esimesi, kaupmees, kes sõidab hansalinnadesse, müüb ja kaupleb kaupu ning uurib uusi maid. Hansaliit õitses tema ümber ja ta tahtis sellest osa saada. Raskesti koormatud, valgete ja punaste triibuliste purjedega koogid tulid ja läksid. Ta oli rõõmus, ta oli õnnelik ja tänulik, et oli läinud laevaga välja. Ta tegi seda nii tihti kui suutis, sest ta teadis, et see on talle hea. Lained imesid temast välja kõik halvad mõtted. Ta haaras purjepaadi puksiirist ja kõigutas seda edasi-tagasi, kuni paat oli külg ees tuule poole. Ta tõmbas vöörihma pingule ja puri täitus tuulega, mis tõmbas paati endaga kaasa. Tuul oli aja jooksul tugevamaks muutunud ja ta oli kiiremini tagasi sadamas, kui ta oleks tahtnud. Ta põimus ettevaatlikult läbi kõigi suurte ja väikeste laevade oma kohale soolapuhmastesse. Alva tõmbas paadi ettevaatlikult turvalisse kohta maal ja mõtteisse vajunud, tegi selle lahti, keeras purje koos poomiga ümber masti ja topis kõik tagasi ümberpööratud paadi alla. Ta tahtis homme pärast tööd siia tagasi tulla. Võib-olla saaks ta Peteri kaasa võtta. Talle meeldis Peter ja ta ootas, et saaks teda varsti õhtul näha. Ta kõndis mööda heinamaad mööda liivast rada, mööda kuivamisvõrke ja pesunööridest, kus olid üles rivistatud kuivatatud kalad, sadamavärava poole. Alva läks alati seda teed, see meeldis talle. Siin olid kinni seotud hobused, kes tulid oma omanikega hansalinna kauplema. Ta jälgis neid paljusid inimesi, kes hoidsid hansalinna elus oma täislastitud hobuvankritega, tohutute kimpude, tünnide ja kastidega, mis olid täis soola, humalat, küünlaid ja õlut.

2. peatükk

Sadamas oli alati kiire ja seal oli palju vaadata. Praamid, purjelaevad ja kongid olid tihedalt

sildumiskohtades. Kui suurtele koogidele polnud enam ruumi ja vastaskallas oli liiga madal, tuli neid lastida ja lossida avamerel vankrite abil. Veevärava ees oli vilgas tegevus. Palju tööd oli alati kandjatel, kes pidid kaupa laeva kõhust välja ja vankrile tõstma. Kaupmehed sõltusid kandjate ja abiliste usaldusväärsusest, ilma nendeta oleks kaubandus täielikult seisma jäänud. Kaupu veeti, veeresid, veeti, tõmmati või lükkasid. Välismaised laevad pidid oma kauba täielikult maha laadima, vastavalt linna virnastamisseadusele. See nõudis, et kaupa tuli pakkuda müügiks kolm päeva, alles siis lubati meremeestel oma allesjäänud kaubaga edasi sõita. Wismari kaupmeestele tõi see ka head kasumit. Eelmisel nädalal oli Rootsi kaubalaeval kolm jääkarunahka. Paljud hansalinna elanikud tulid sadamasse neid imetlema. Mõned meremehed valmistasid oma kasinat sööki väikese lõkke kohal, sest tuleohu tõttu oli toiduvalmistamine pardal keelatud. Alva unistas ja kaotas end mõtetesse, lugedes jalge all plankusid, mis teenisid linna teed. Kuna ta hoidis pead all, ei näinud ta, mis tema ees oli, ja äkki seisis ta silmitsi nelja jalaga. Ühe jala põlvel oli värske side, millel olid kollased ja punased märgid. Ehmunult vaatas ta üles ja kortsutas kulmu oma sõprade nägudele, kes olid end ümberringi seisvatel kastidel mugavaks teinud. Nad mõlemad kikerdasid ja särasid kõrvust kõrva. Alva ei mõistnud, miks nad nii õnnelikud olid, ja see tegi teda uudishimulikuks. Loomulikult oli neil mõlemal käes õllekruus! Muidugi olid nad nüüd natuke purjus. Alva oli rõõmus neid nähes. Hugo ja Peter olid tema parimad sõbrad, isegi kui nad olid temast palju jõukamad. Ta oli rõõmus, rõõmus, et tal olid nad ja et nad meeldisid talle sellisena, nagu ta oli. Tal ei olnud palju vara. Ja ometi olid nad koos nagu õed-vennad.
„Miks te siin istute ja mitte meie tavapärasel kohal?“ küsis Alva grupilt. „Me mõtlesime, et pääseme Hugo isa eest ära,“ vastas Peter. Nad mõlemad kigatsesid ja plaksutasid käed kokku. Hugo isa tuli igal õhtul enne linnavärava sulgemist valvurite poolt sadamasse ja viis Hugo õlletehasesse puhastama. Iga kord viskas ta niiske, külma ja eriti räpase lina laste suunas. Kas see oli tahtlik või mitte, peaaegu alati lõi ta sellega Alvat. Ja iga kord olid lapsed üllatunud, nagu oleks see olnud esimene kord.
Alva vihkas seda. Ta kortsutas nina ja noogutas heakskiitvalt. Hugo küsis: „Mida sa kogu aeg teinud oled, me oleme juba ammu oodanud?“ Ta irvitas Peetrile ja hoidis oma kannu üleval. Ta tundis pisut häbi ja mõtles sellele, mida ta oli tundnud, kui ta Läänemere pimedusse vaatas, ega tahtnud sellest rääkida. „Kas sul on kõik korras?“ küsis Peter, tajudes tema ebamugavustunnet. „Jah, kõik on hästi,“ valetas ta. “Mul on kõik korras.“ „Kas sa tead, mis meiega täna juhtus?“ Peter jätkas. „Ei, mida?“ Ta istus poiste vahele, vaatas õndsalt sadamasse ja haaras samal ajal Peteri kannu järele. Ta võttis suure lonksu ja ütles: „Ütle, mida sa täna pärastlõunal tegid?“ Nad mõlemad purskasid korraga! Alva kuulas tähelepanelikult ja värises. „Ja kuidas ma saan sind selles aidata? Ma ei tohi ju...?“ Ta tundis end uimaselt. „Ei!“ Ta raputas pead, kui oli aru saanud, mis tuleb.
„Ei, ei, ei, sest ma ei taha saada ega näha pidalitõbe või katku või midagi muud ja kindlasti ei taha ma kohtuda Maria'ga!“ “Ei, ei, ei, ei, sest ma ei taha saada ega näha pidalitõbe ega katku ega midagi muud ja kindlasti ei taha ma kohtuda Maria'ga!“ Maria on käinud teie majas liiga tihti. Maria meeldis vennale väga, natuke liiga palju Alva maitsele. Ja Georgile meeldis Maria, nad ilmselt abielluksid ühel päeval. Aga Alvale ei meeldinud Maria väga, Georg peaks jääma Alva juurde ja mitte minema Maria juurde. Ta süvenes täielikult oma mõtetesse. Toas, kus nad elasid, mahutati justkui kaks inimest. Koos emaga ei tundnud ta end kunagi kitsana. Tuba oli tegelikult hoopis liiga väike. Aga kuna Georg ja tema elasid selles eri aegadel, oli see piisavalt suur. Seal oli laud, kaks tooli ja puust kirst, mis oli pink,

kuid ainult üks voodi, mis oli ülejäänud väikesest toast eraldatud paksu kardinaga. Alva jäi öösel sageli voodisse magama ja ärkas hommikul puupingil, mis oli viltidega polsterdatud, sest kui Georg tuli varahommikul koju, viis ta Alva pingile, et ta saaks magama minna. Tema väike õde pidi nagunii varsti üles tõusma. Mõnikord oli seal ka Maria, kuid siis rääkis ta alati ainult Georgiga ja pööras Alvale vähe tähelepanu. Alva arvas, et ta teadis, et Maria töötab vannis. Igatahes lõhnas ta alati nii mõnusalt, nagu seep ja sidrunõli. Maria oli sageli pinges ja tundus Alva jaoks jahe ja südametu. Alva tundis vahel, nagu oleks ta ise külaline. „Alva! Alva!“ hüüdis Peter. „Ei,“ raputas ta pead. „Ei, me ei saa mingil juhul jälle otse haigla koridori minna.“ Peter haaras tal mõlemast õlast, raputas teda ärkvele ja vaatas talle lahkelt silma. „Me ei taha kunagi tagasi haiglasse minna. Uskuge mind, see oli nii kohutavalt hirmutav. Aga me peame oma missiooni täitma, muidu kaotame oma hea maine munkade juures!“ Ta silitas oma juukseid lapikuga ja ütles: „Hea küll...“ Alva oli tagasi reaalsuses, „...ja kuidas ma saan teid selles aidata?“ Peeter rääkis talle järgmisest ideest. „Homme pärastlõunal, kui me oleme oma töö lõpetanud, hiilime tagasi halli kloostrisse. Fransiskaani mungad ei tohi meid näha, sest siis teaksid nad, et me ei jõudnud täna kohale. Me hiilime sisse, aga tegelikult ainult sina ja Hugo.“ Hugo, kes mängis kassipoega, vaatas ehmunult üles. „Mida?“ küsis ta. „Ja mida sa teed?“ Väike kass hüppas tema käe peale ja kaevas oma teravad küünised Hugo käe sisse. „Ai,“ hüüdis ta lühidalt ja püüdis kassipoega kaelast kinni haarata. „Ma lähen turule...“ Peter jätkas häirimatult. „...flöödiga,“ ütles ta mõtiskledes. „Kas sa mõtled seda tõsiselt?“ Hugo oli raevukas. „Sa tahad lihtsalt flööti mängida, samal ajal kui me hansalinna all niiskes mustuses vaeva näpistame?“ Ta tõmbas pateetiliselt kassi, kes omakorda tõmbas tema varrukast, kuid jäi küünistega kangasse kinni. Alva pidi naerma. Ta kummardus Hugo juurde ja hakkas küüniseid varrukast ettevaatlikult, käpulihaaval, eemaldama. „Ma hakkan väga kõvasti flöödima...“ Peter jätkas tähendusrikkalt, jälgides tegevust enda kõrval. „...Ma kõnnin mööda majaridade otsa mööda müüre ja lõpuks üle turu ja flöödin valjusti sinu juurde. Te kuulete mind ja lõpuks järgite mind ja leiate õige tee.“ Ta mõtles hetkeks, enne kui jätkas. „Veere õlletünnid Musta kloostri juurde, anna need dominiiklastrile üle ja saa...“ Nüüd tõstis ta nimetissõrme: “...kolm šillingit tünni eest!“ Alva pööritas silmi, Hugo noogutas aupaklikult, nagu oleks Peter öelnud kolm miljonit tünni eest. „Mustas kloostris pead sa vaatama, kas sa kuidagi tunnelist välja saad, aga ära jää mingil juhul kinni. Muidu peate tagasi läbi tunnelisüsteemi minema!“ Alva pööritas taas silmi ja vaatas taevasse. „Siis kohtume kangastelgede juures, Kuno juures, oleme nõus?“. Alva sai aru ja noogutas. „Hea küll,“ ütles ta ja kordas: ‚Kui ma olen töö lõpetanud ja Helmke koju toonud, kohtume frantsisklaste kloostri juures ja kui oleme õlletünnidega valmis ja meil on šillingid, kohtume suure kivi juures, mis on kangur Kuno maja ees, frantsisklaste kloostri juures.‘ Ta ütles: ‚Kui ma olen töö lõpetanud ja Helmke koju toonud, kohtume frantsisklaste kloostri juures.‘ See on hea. Mõlemad vaatasid ootavalt Hugo poole. Väike kass oli Hugo süles magama jäänud, ta oli kokku keritud ja mürises ning Hugo silitas teda hellalt. „Nõus,“ ütles ta vaikselt, võtmata pilku oma väikeselt karvapallilt. Ta kiirgas väikese kassipoisi nägemise peale kõrvast kõrva. Peter oli rahul ja hingas kergendatult üles. Nad jõid õlut, sõid turult saadud leiba, mille Helmke oli Alvale kartulite eest preemiaks andnud, ja juustu, mis Peteril oli veel eilsest kotis. Kõik kolm sõpra nautisid oranži värvi hilissuveõhtut. Metshaned laulsid oma laulu värvilises taevas ja moodustasid nõuetekohaselt V-kujundi. Meremehed laadisid oma laevu ja ülekoormatud hobuvankrid lahkusid sadamapiirkonnast koos oma vedajatega. Lõhnas hobusesõnniku, suitsukala ja rasvase supi järele. Kui näljane ma olen,

mõtles Alva.
Äkki kostis vastik hais, ta kortsutas nina. Ta imestas, kust see hais tuleb. Mõistmine tuli liiga hilja, ta tundis midagi selja tagant, külm tuul silitas tema kaela, millele järgnes peagi märja, raske löök tema pea peale. Alva ehmatas ja lendas ettepoole põlvedele. Samal hetkel hüppas Peter püsti ja oli sekundite jooksul valmis võitlema. Kassipoeg hüppas Hugo sülelt tohutu kaarega maha ja ronis ohutusse kohta. Hugol võttis aega, et reageerida, nagu aegluubis tõusis ta samuti püsti ja vaatas selja taha, tema alumine lõug vajus alla ja ta näis olevat peatunud hingama. Alva ei liigutanud end. Ta istus kivistunult põlvedel, täiesti kramplikult ja hinge kinni hoides. Hais oli armetu. Tema peas lebas läbimärg feudel, mis haises ja külmetas, koos puru, muru ja vanade juustega. Haisev vesi tilkus tema kaela ja selga. Läksid lõputud sekundid. Alva kees vihast, ta oli nii vihane ja surus mõlemad käed rusikasse. Hinga sisse, hinga välja, mõtles ta. Peeter sosistas talle: „Jää rahulikuks, Alva!“ Ta peaaegu palvetas. Ta nägi sama asja nagu Hugo. Hingates ja väljahingates tõusis Alva väga aeglaselt püsti, pööras end ümber ja tõmbas haiseva millegi peast ära. Ta raputas juukseid, kuid ei julgenud murenemist katsuda. Ta aimas juba, mis on põhjus, ja leidis kohe kinnitust: Hugo isa. Pikk, tugev, paks mees lühikeste pükstega räpase särgi all ja liiga väikeses esikus rinna all. Ta seisis kolme sõbra ees jalad laiali, oma suure kaela, väikese pea ja kahjuks väga sõbraliku näoga. Nii nagu Hugo, kiirgas ta täielikku õndsust. Hugo nägi alati välja, nagu naerataks ta kogu päeva. „Vabandust, piraatnukk, mul on tõesti kahju!“ Ta kratsis end kohast, kust oleks võinud arvata, et tal on ribid. „Ma ei tahtnud sinuga kohtuda. Ma tahtsin kohtuda Hugoga. Ta on jälle hiljaks jäänud. Ta peaks lõpuks ometi sisse minema ja oma tööd alustama.“ Ta osutas põidlaga üle parema õla linna suunas, üle oma õlletehase. Ta püüdis kulmu kortsutada, et näida vihane. „Sina tühja-tähja kiusaja!“ püüdis ta Hugot sõimata, ‚tule, väravad lähevad varsti kinni!‘ käskis ta. Ta andis endast parima, et kõlada karmilt ja südametult, kuid tema hääl oli pehme ja liiga hellalt. Alva viha kadus koheselt. Hugo võis olla tohutult uhke, et tal on nii armastav isa. Aga ühel päeval, otsustas ta, ühel päeval suunab ta kogu oma viha ja rammib oma rusikat kogu jõuga tema paksule kõhule.
Ühel päeval saabuks päev, mil ta võtaks kättemaksu kõigi nende haisvate rättide eest tema peas. Ta vaatas mehele vihaselt otsa. Kuid Hugo isa vaatas teda vaid väljakutsuvalt ülespoole tõstetud suunurgadega. Hugo ohkas, hakkas aeglaselt liikuma ja oli nii õnnelik, et ta ei saanud seda haisevat rätti. Peter pidi irvitama. Ta seisis Alva taga ja hoidis rusikat suu ees, nii et näis, nagu köhiks ta. See feudel lendas peaaegu igal õhtul. Ta ei teadnud, kas see oli tahtlik, et Alvat alati tabati, või ei osanud Hans, Hugo isa, sihtida. Alva aga ei suutnud kuidagi selle suure karu peale vihastuda, välja arvatud „Piraat Poppet“, mis provotseeris teda lõpuni. Ilmselt oli ta näinud, kuidas ta purjepaadiga välja sõitis. Ta seisis seal, kurtis endamisi ja raputas peaaegu märkamatult pead. Hans jooksis pojale järele sadamavärava poole. Paljud inimesed voolasid samas suunas. Varsti olid kõik linnaväravad suletud. Linnarahvas tuli öösel linna sisse või välja ainult heal põhjusel. Teised inimesed voolasid linnast välja, talunikud ja kalurid, kes elasid väljaspool linnamüüre. Linnamüürid kaitsesid linna elanikke ja nende rikkust. Hugo veetis terve õhtu õlletehase puhastamisega, puhastades ja poleerides tünnid ja moppides kraanikausi põrandat, et homme saaks jälle värsket, puhast õlut pruulida. See oli tema ainus töö. Vastutasuks võis ta järgmisel hommikul kaua magada ja teha õhtuni, mida iganes ta tahtis. Ta nautis seda tööd. Ta sai anda oma perele oma panuse ja oli tänulik, et neil kõigil läks väga hästi. Talle meeldis kuulata õhtuseid valju vestlusi, meeste ja naiste kemplemist ja

mürtsumist, talle meeldis vaadata kaklusi, kuid kõige rohkem meeldis talle kuulata meremeeste, kaupmeeste ja vedajate lugusid. Ta ei lahkuks kunagi sellest ilusast, elujõulisest hansalinnast, et reisida teistesse maadesse. Ta tahtis olla siin. Ta oli siin Wismaris õnnelik. Ta teadis juba merehirmudest, imetles ja kirus piraate, eriti Klaus Störtebekerit ja tema kavalereid, kes olid halastamatud, julmad ja neetud õiglased, ning lood Vitalienbrüderist hoidsid teda sageli terve öö üleval. Salongi kogunes palju räbalatti. Ja ta teadis, et ühel päeval võtab ta koos oma õdede-vendadega õlletehase üle. Talle meeldis õlu, humala- ja odralõhn. Tegelikult oli tõeline õllemeister Hugo ema, Hans oli lihtsalt tema kõrtsi suur rasvane tegelane. Ta oli suurepärane kokk ja pruuli ka õlut, mida ta oli teinud juba lapsest saati. Tema ema perekond oli algselt oma kunsti õppinud kloostris. Tema vanaisa oli Wismari kloostri munk ja andis oma õllepruulimise oskused ja retseptid edasi oma perele. Tema esivanemad olid kunagi kasutanud raha, et arendada pruulikoda suureks õlletehaseks. Seal oli palju laiendusi ja täiendusi. Nüüd oli see eluhoone, kus oli õlut, veini ja väikseid roogasid pakkuv kauplus, meeste ja naiste kohtumispaik ning keldris pruuliti õlut suurtes kateldes. Kogu pere aitas kaasa ja kohati oli neil isegi töötajaid. Hugo ülesanne oli katlaid puhastada ja baari puhtana hoida. Hugo mõtles sageli välja uusi retsepte uute õllesortide jaoks. Kui kõik arvasid, et ta töötab, katsetas ta keldris ravimtaimede ja lilledega. Loomulikult pidi ta pidevalt degusteerima, mis seletas tema varasemat loidust sadamas ja pani ta aeg-ajalt nii purju, et ta vaevu suutis sirgelt kõndida. Segu meega oli üsna vastuvõetav. Ta vajas vaid sobivat nime. Hummelbier või Mummelbier, kui ta oli kindel, palus ta Peetril see talle üles kirjutada. Hugo ei olnud eriti hea kirjutamises ja tal polnud tahtmist harjutada. Selleks on alati hiljem aega, ütles ta alati. Samal ajal läksid Peter ja Alva vannituppa, nagu nad pärast iga märatsemist tegid, ja koputasid tagauksele. Noor naine avas selle neile. Kuum, niiske õhk tormas nende poole ja kostis värske lõhnaga seepi. Majast oli kuulda naeru, valju pritsimist ja mõned suplejad laulsid laule. Naisel oli seljas õhuke kleit, selle kohal lai eesriie ja peas kübar. Tema varrukad olid üles rullitud ja ta hoidis käes suurt harja. Ta tundis Alva ja tema kaaslase kohe ära. Ta raputas pead ja nurises: „Mitte jälle, Alva!“. Peter irvitas. Alva juuksed rippusid kleepuvana ja läbimärgana tema peast. „Kas Maria on siin?“ küsis ta alandlikult. „Ei...“ vastas õhuke naine, ‚... ta on...‘ Ta pidas äkki pausi ja hammustas huult. Peter ja Alva teadsid juba haiglast ja märkasid tema rahutust. „...ta on...“ Noor naine mõtles ja otsis vabandust. „...ta on hõivatud, meil on täna õhtul külalised linnavalitsusest. Tulge sisse, te teate, kus kõik on.“. Peeter ja Alva teadsid, kuidas nad ringi liikusid. Nad kõndisid ilma kingadeta mööda väikest koridori, mööda ilusate kangastega tõmmatud kardinaid, ja sisenesid ruumi, kus oli suur, puidust pesuvann. Tüdruk, kes oli umbes seitsmeaastane, tühjendas seda ämbriga ja seejärel hõõrus seda puhtaks. Seda puhastati korralikult alles siis, kui vesi oli tõesti enam kasutuskõlbmatu. Täitsa vannikaussi kasutasid mitu inimest järjest. Kõigepealt aadlikud ja siis nii edasi ja nii edasi auastmete järjekorras. Vesi oli räpane, kuid mis tahes oli parem kui see vastik hapu lõhn tema peas ja pealegi oli räpases vees palju lõhnavat seepi. Tüdruk vaatas Alvat üles ja alla, naeris ja tegi teed. Ta teadis ka, mis toimub, ja aitas Alva juukseid pesta. „Ma pean siis minema,“ ütles Peeter neile kahele ja tõstis tervituseks käe. „Ma tahan ema aidata ja õppida, enne kui isa koju jõuab!“ Ta vaatas armastavalt Alvat. Ta meeldis talle nii väga. Ta nägi veelgi ilusam välja oma niiskete, lõhnavate juustega, mida ta naudinguga tagasi kammis. Väike tüdruk kühveldas jätkuvalt vannist mustat vett ja läks õue, et seda õue valada. Peter ei suutnud vaevu tema kaunist näost kõrvale pöörata ja Alva lasi tal seda teha, talle meeldis Peter lihtsalt liiga

palju, et teda eemale saata. Ta tuli lähemale ja tahtis just Alva enda ligi tõmmata, kui tüdruk tühjade ämbritega tagasi tuli ja tuju oli läbi. „Kohtumiseni homme," sosistas ta Alva kõrva. Alva sai kõrva hingeõhust liblikad ja kikerdas. „Kohtumiseni homme," sosistas ta tagasi ja vajus tema hallikas-sinistesse silmadesse, mis säravad nagu Läänemeri ühel kõige ilusamal päeval.
Samas täiesti teises kohas. Ühes väikeses külas Wismari lähedal asuvas talus, kus talunik talunik ja tema kaks vanemat poega valmistusid järgmisel hommikul väga vara üles tõusma ja hobuse ja vankriga Wismari poole sõitma. Nad tahtsid turul müüa puu- ja köögivilju, mida talupidaja ja tema naine olid oma suures aias kasvatanud. Poisid aitasid tal vankrit laadida ja valmistada ette punutud korvid, milles pidid varahommikul vedama mõned kanad. Neil oli värskeid maitsetaimi, palju kuivatatud ürte, soolatud liha, mune, mitu kotti jahu sõbra veskist ja väike tünn searasva, mida nad pidid laadima. Seal oli ka riidesse mähitud leiba, värskeid köögivilju, sealhulgas palju sibulat. Kõik oli pakitud tünnidesse ja kimpudesse ning seotud vankri külge. Kui kõik kaubad olid paigutatud ja kinnitatud, läksid poisid majja, sõid midagi õhtusöögiks ja siis toitsid loomi. Nad ootasid väga turupäeva, suurt värvilist linna, kuid kõige rohkem ootasid nad Krämerstrassel asuvaid kioskeid ja stende, kus mõned kaupmehed müüsid igasuguseid peeneid Nürnbergi nuge. Hommikul olid poisid üllatunud. Sest kui nad olid kanadega valmis saanud ja korvid vankrile laduma hakanud, istus nende kallis ema juba isa kõrval vankri istmel. Samal hetkel kostis „huff" ja vana Trudi tõmbus kohale. Poisid jooksid hetkeks kõrvale ja kiikasid siis ise vankrile. Nad olid rõõmsad, et nende ema tuleb nendega kaasa, ja muretsesid kohe oma nooremate õdede-vendade pärast. „Kes hakkab kõige muu eest hoolitsema?" küsis noorem, ronides ema sülle. „Meil on Wismaris midagi tähtsat teha, teie isal ja minul." Ta vaatas armastavalt oma abikaasa poole, kes jälgis pingeliselt ja suure keskendumisega naabruskonda. Noorema poole kummardudes rääkis ta vaikselt: „Ära muretse, me oleme kõigele mõelnud!" Ta suudles teda õrnalt pealaele. Mõni aeg tagasi sõitis põllumees Wismari turule ainult oma töömeestega. Toona oli liiga ohtlik oma perekonda kaasa võtta. Alati oli röövimisi ja rüüstamisi. Paljud inimesed kaotasid teel kaitsvasse linna kõik, mis neil oli, ja maksid selle eest sageli eluga. Hansaliit muutis palju asju turvalisuse osas ja mitte ainult kaubalaevu ei kaitsnud ja toetasid sõdurid pardal. Ka hansalinnade maismaateedel oli röövlite jaoks muutunud raskemaks, sest paljud talupojad ja vankrid kohtusid ristmikel, sõitsid siis koos edasi ja olid mõnikord sõdurite poolt valvatud ja kaitstud. Ainuüksi teede ääres olid mahajäetud ja põlenud talukohad või roomavate taimedega võsastunud vankrid tunnistajaks röövimiste õudusest ja panid igaühe selgroogu värisema.

3. peatükk

Alva ärkas sel hommikul varakult. Tema selg valutas. Nagu tavaliselt, lebas ta vanal kastil, mis oli tema jaoks liiga kõva ja liiga lühike. Maria ei olnud öösel koju tulnud, ta pidi ilmselt tööle minema. Tal oli tõesti palju tööd. Wismaris olid erinevad haiglad. Üks oli Heilig Geistis, kus toitlustati ja raviti kõige vaesemaid. Need olid inimesed, kellel polnud raha. Seal raviti paljusid nakkushaigusi. Ja nüüd teadis Alva ka hansalinna all asuvas tunnelisüsteemis asuvast keldrist. Mõnikord tõi Maria supiköögist koju toidujääke ja ka Georg sai sageli linnavärava juures kaupu, mis tähendas, et Alva sai sageli hommikul hommikusööki. Kuid mitte seekord. Maria ei olnud seal. Georg oli maganud. Ta oli teki sisse mässitud ja hingas sügavalt. Alva tõmbas kardina, mille Georg oli ööseks lahti

jätnud. Tal oli mõnus tunne, kui ta niimoodi lebas ja ta ei olnud üksi, peaaegu nagu oleks ta isa tagasi.
isa tagasi. Peaaegu nagu oleks tema ema ikka veel seal. Alva läks vaikselt puidust köögikapi juurde ja võttis välja tassi. Ta valas küna abil väikesel pliidil olevast potist sooja vett oma kruusi. Ta võttis aknalaualt mõned piparmündilehed, mida ta oli lillepotti istutanud. Ta sõtkus lehti mõnda aega oma käes, kuni need olid täiesti purustatud, ja topis rohu oma kruusi. Kausist leidis ta eelmise päeva leiba ja pool õuna, täiusliku hommikusöögi. Ta seisis akna ääres närides, oodates seda uut päeva. Öö oli veel üsna värske, kuid sellest pidi saama järjekordne ilus, päikesepaisteline päev: helesinine taevas, pilve ei olnud näha. Merelokid kriiskasid ja eemalt oli kuulda metshanesid, kes rändasid oma kogunemiskohtadesse. Ta kuulas ja nautis sadamast kostuvaid lõhnu. Merekütus ja värske kala. Kalurid kai ääres müüsid ilmselt värsket turska ja heeringat; eelmisel nädalavahetusel olid nad tükeldanud kaks sadamaportsu. Georgi norskamine ajas ta mõtted kõrvale, ta valmistus ja sulges vaikselt ukse enda järel. Alva hüppas trepist alla aeda, avas väikese luugi kuuri juurde, kus hoiti lemmiksea. Maja elanikud jagasid kõik ühte siga ja kümmet kana, millest seitse olid veel elus. Alva kinnitas luugi hoolikalt rihmaga, et siga ei saaks ust lõhkuda, ja kontrollis kõik hinged, et loom ei saaks põgeneda ja aias hävingut teha. Variku ees oli väike jooksuaed. See oli just nii suur, et siga sai korra ümber pöörata. See ei olnud küll palju ruumi, kuid see andis talle värsket õhku ja natuke päevavalgust. Ta võttis kõrval olevast vannist köögijäätmeid ja valas need seale põrandale. Siis läks ta naabri varjualusesse, millele järgnesid kolm kannatamatut kassi. Ta avas ukse, mille peale hiired kohe igas suunas laiali jooksid. Kahe käega kühveldas ta kotist vilja ja valas selle põrandale kanade ja sea jaoks, kuigi tal oli keelatud seda teha. Teravili pidi olema kanade ja elanike jaoks. Siga urises ja muheles rahulolevalt ning sõi kiiresti kõik ära.
Ta jättis tillukese väikese avause ukseks koos kaaslasega õue ja sulges ettevaatlikult kuuri ukse. Kanad said alati maja õues joosta. Vanalinnas oli palju maju, millel oli tagahoov või ait taga. Pered või rännumehed magasid sageli kuurides. Rikkamad inimesed elasid aitades. Siin elas kolmel korrusel kuus perekonda. Omanikud, küünlameister ja tema naine, olid vaid kaks inimest ja neile meeldis, kui nende ümber oli inimesi, nii tekkis see kogukond. Igal perel oli väike tuba. Kellelgi ei olnud pliiti, nad kõik tegid koos süüa väikeses ühises köögis, mis asus maja juurdeehituses. Alva ja tema vend aga ehitasid salaja oma tuppa väikese toiduvalmistamiskoha. Kõik aitasid kõiki teisi. Alva ülesanne oli varahommikul siga välja lasta ja kanasid toita. Mune ei tohtinud ta võtta, sest neid müüdi turul ja need kuulusid peremehele ja tema naisele ning mõnikord kaubeldi majas omavahel. Kellel jäi toitu üle, mis oli harva, pidi selle koguma ämbrisse sigala ees, et loomal oleks piisavalt süüa ja ta saaks kenasti paksuks. Aasta lõpus müüdi või tapeti siga. Igaüks majas sai midagi. Tavaliselt oli see sink, mis pidi kestma kogu talve. Järgmisel kevadel osteti uus siga. Kui ta oli lõpetanud, kõndis Alva läbi maja küünla valmistaja väikesesse töökotta, mis võttis kogu alumise korruse. Meister seisis katla kohal ja kastis ikka ja jälle ümmarguse ketta külge kinnitatud pikki niite kuuma küünlavaha sisse. Ta ostis vaha sadamast tünnides, mis tuli Wismarisse Venemaalt Läänemere kaudu hammasratastel. Kuum vaha kleepus niitide külge ja kuivas kiiresti, niipea kui see oli tahke, kastis ta väikesed, õhukesed küünlad tagasi kuuma vaha sisse. Ta kordas seda protsessi, kuni küünal oli piisavalt paks, et seda müüa. Kutsar jälgis teda ja tegi sama. Eriti ettevaatlik või kunstiline ei olnud vaja olla, sest küünlad kulusid kiiresti ära ja

küünlameister pidi pidevalt varusid täiendama. Alva aitas neid sageli, kui tal oli aega. Alvale meeldis küünlameister Gustav. Ta kiirgas rahu ja rahulikkust, ta ei pidanud oma tuleviku pärast muretsema, sest küünlaid, nagu leiba, oli alati vaja. Tal ja tema naisel polnud enam lapsi. Ükski neist polnud esimesed viis aastat üle elanud. Gustav märkas Alvat ja noogutas talle „Tere hommikust“. Siis puhastas ta kurku ja hüüdis: „Gustje, Alva on nüüd siin!“ Lühike, paks naine tuli välja tribüünide tagant, kuhu küünlad olid riputatud kõvaks. Ta rõõmustas Alvat nähes ja tuli tema poole. Kui ta möödus Gustavist ja tema kuumast kastepotist, suudles ta teda õrnalt põsele. Ta lõhnas moosiliha järele ja töökojas oli talumatult palav. Gustav ja Gustje higistasid oma kombinesoonides. Ta lähenes õnnelikult Alvale, kuid siis juhtus midagi. Töölismees püüdis sissetungivat kana oma kingaga eemale peletada, märkamata, kui kõverad ja viltused tema küünlad kuivasid. Lõpuks kukkus tema ratas, mille küljes poolvalmis küünaldega tahud rippusid, tema käest välja ja maandus mustuses. Gustje kurtis: „Oh ei, oh ei!“ ja jooksis tema juurde, virisedes. Ta püüdis hoida kahju minimaalseks, kuid liiga hilja, mustus, puupuru ja kanaprügi kleepusid valesti vormitud küünalde külge. Ta võttis hoidjaratta üles ja riputas selle riiulile konksu peale. „Mine nüüd edasi!“ sosistas ta velskerile, kes seisis süüdlaslikult ja langetatud õlgadega. Ta haaras kana ja viis selle välja. Hirmutamata jätkas peremees oma kauba kastmist kuumas vannis. Gustje võttis koti konksu pealt ja andis selle Alvale. Too riputas selle üle õla, kehitas naerdes mõlemat õlgu ja virutas Gustjele silma. Siis lahkus ta poest. Ta jooksis linnavärava poole Lübecki suunas, kus Helmke teda ootas. Loodetavasti oli Helmke jälle paremas seisus. Alva kõndis mööda paljudest turule sõitvatest vankritest ja vankritest ning hoidis põnevil oma sõbra järele. Paljud vankrid olid värava ees ummikus, oodates kontrollimist. Vahepeal otsisid väravavahid salakaupa. Helmke väike aiamaja seisis kesklinnast väljas, kalurimajade piiril.
See oli kunagi olnud väga suur maja, mis kuulus ühele talupoegade perele. Helmke oli seal noorena töötanud teenijana ja lapsehoidjana ning õppinud õmblemist, kokandust ja aiatööd. Kuid aastate jooksul oli talupoegade peret korduvalt tabanud õnnetus: kehv saak, rüüstamised, haiged lapsed ja surm. Nende talumaja põles mitu korda maha ja ehitati ikka ja jälle uuesti üles. Aastate jooksul kahanesid pere ja maja ning viimane ellujäänu elas väikeses puukuuris, kus oli ilus aed, viis õunapuud ja palju marjapõõsaid. Helmke uhkuseks ja rõõmuks oli suur, helesinine vana kirst, mis oli värvitud paljude lilledega. See kirst oli olnud temaga kogu elu: kõigepealt talumajas ja nüüd väikeses aiamajakeses, see oli kõik tulekahjud ja rüüstamised puutumatult üle elanud. Helmke hoidis selles oma toiduaineid. Kirstul oli neli jalga ja kõik neli jalga seisid keraamilises kausis, mis kõik olid veega täidetud. See pidi takistama kahjurite, nagu sipelgad ja puukärbsed, hävitamast tema toitu. Kaussides ujusid sageli putukad, mis meeldis kanadele, kes said igal pool ringi joosta, isegi majas. Helmke's ei olnud ämblikke, vaid ainult kanade väljaheiteid, mida sai hõlpsasti ära pühkida. Helmke armastas oma kanu. Nad olid nagu tema lapsed, keda ta kunagi ei saanud, sest teda oli noorena tabanud vägivaldne rünnak.
Ta pidi oma kanadel hoolega silma peal hoidma, et need ei rändaks ära ja ei muneks kuskile põõsastesse. Iga päev oli vähemalt viis muna. Need olid väikese vana naise hommiku- ja õhtusöögiks. Helmke ise ei teadnud, kui vana ta oli. Ta ei osanud lugeda, kirjutada ega arvutada. Alva ei saanud sageli aru, kust ta pärast iga õnnetust jõudu võtab, et taastuda. Sel suvel märkas Alva, et Helmke muutub üha nõrgemaks ja tal on sageli suuri valusid. Alva oli väga mures. Ta ei tahtnud Helmket kaotada, mitte kunagi. Ta aitas ja toetas teda ning võttis tema tööd üle, kus iganes ta suutis. Kui Alva ikka veel Helmket ei

näinud, kõndis ta kogu tee tema majani. Mere poolt puhus jahe tuul, viimased pääsukesed lendasid sinisel, peaaegu pilvitu taevas. Ta ei näinud Helmket kuskil kõigi kauplejate ja tantsivate laste seas. Värin jooksis mööda tema selgroogu ja ta hakkas jooksma. Temas tekkis hirm, mis siis, kui Helmke.... Ta ei mõelnud seda mõtet lõpuni läbi. Kaugelt tundis ta ära maja, väikese puuaia ja ringi jooksvad kanad. Seal polnud ühtegi hinge näha. Ta jooksis läbi aia majja ja mõistis kohe, et Helmke ei ole seal ja ka vanker on kadunud. Ta hakkas väga muretsema, sest ta ei suutnud ette kujutada, et vaene vana Helmke suudaks seda vankrit õunte ja kastide kõrvitsate ja moosiga üksi vedada. Ta jooksis kiiresti tagasi hansalinna poole, turu poole, mööda hulkuvatest inimestest, mööda karmides hallides rõivastes frantsiskaani munkadest ja mööda rahulikku hommikupoolikut tegevatest aadlikest ja daamidest. Ta nägi selja tagant vankrit, mis näis justkui ise mööda plankudega kaetud teed sõitvat. Alva jooksis üha kiiremini ja kiiremini ning lõpuks tundis Helmke pehmed valged juuksed ära. Ta pidi olema juba tunde sõitnud, nii aeglaselt, nagu ta vankrit vedas. Helmke oli Alvat nähes õnnelik ja väga kergendunud, ta peatus kohe ja puhkas. Kogu ta jõud voolas temast hetkega välja, nüüd ei olnud tal enam vaja olla tugev. Ta naeratas kurnatult ja köhatas. Nad olid vist kogu selles rahvamassis teineteisest ilma jäänud. Nad seisid lihtsalt mõnda aega ja Alva naeratas Helmkele. Helmke nägi tugevam välja kui eile, ta tõmbas oma esikusest välja muna ja ulatas selle tüdrukule. „See on keedetud," ütles Helmke ja andis selle Alvale, kes selle kohe ära sõi. See maitses suurepäraselt. Helmke istus raja ääres olevale suurele lohukesele. Tugev tuul puhus ja keerutas tolmu tema silmadesse. Pilgutades silmi, ütles ta: „Mine edasi, ma tulen aeglaselt järele. Sa võid juba turuplatsi üles seada. Võib-olla saad juba midagi müüa. Ma kiirustan nii kiiresti kui suudan." Alva ütles: „Ei, ära kiirusta, aeglasemalt. Ma saan seda teha, usu mind. Selleks ajaks, kui sa siia jõuad, olen ma juba pool vankrit maha müünud!" Alva kummardus veoraua järele ja võttis vankri, liitudes taas rongkäiguga linna. Lõpuks tõmbas ta Helmke vankri läbi Lübsche Tori ja tervitas Georgi seltsimeest. Hingeldades tõmbas ta vankrit üle sileda, kuid ebatasase puuplatvormi turule. Lübschestraße on pikk ja lookleb mööda kõikvõimalikke kauplusi ja töökodasid. Möödus pubist, mis lõhnas õllepruuli, humala ja lahjema õlle järele, möödus pagariärist, kus värske leib oli korvidesse laotud. Kaks töömeest ootasid juba käsikäruga, et seda turule viia. Edasi, mööda jooksevad kanad ja sead, kes püüdsid linna puhtana hoida, süües kõike, mis nende ette lendas. Ta kõndis mööda nikerdajast, kes oma terava rauaga nikerdas nii õrnu kunstiteoseid kui ka riideküünlaid ja mänguasju. Tema väike poeg jooksis Alva juurde ja tahtis talle anda väikese korvi käsitsi nikerdatud riideklambritega, nagu ta seda igal hommikul tegi, kuid Alva ei peatunud, ta ei tahtnud peatuda ja hüüdis talle: „Helmke tuleb mulle järele, anna talle oma korv. Kohtumiseni pärastlõunal!" Väike poiss lehvitas rõõmsalt tema järel. Kingsepa juures parandasid mitu rätsepatöölist kingi, mis läksid liiga kiiresti katki. Ja veskimees valmistas igasuguseid tünnisid. Ta kiirustas, sest ei tahtnud hiljaks jääda. Turupäev oli peaaegu käes. Paljud inimesed olid juba oma kioskid üles seadnud, riputasid välja oma lipukesed või olid oma kaupu ilusti esitlemas. Esimesed kliendid olid juba saabunud ja pidasid läbirääkimisi heade hindade üle. Alva läks Helmke lemmikpaika pärast seda, kui tolliametnik oli teda läbi lehvitanud, ja asus kohe tööle. Käru küljed sai hõlpsasti üles tõsta, et luua väike müügilaud. Ta pakkis kastid lahti ja paigutas sinna moosi, kõrvitsad, punapeedid ja kuivatatud lillekimbud. Ta jättis kaks purgitäit õunu ühele poole laua ette. Ta vaatas taevasse ja otsustas mitte panna üles suurt lina, mis oli päikesevarjuks. Ta eelistas tunda sooje päikesekiiri oma seljal. Teises väikeses kastis olid

tekk, paks mantel, kann värske selge veega ja tikkimiskomplekt. Kuna Helmke veetis siin terve päeva, veetis ta aja sageli tikkimisega. Ta oli väga osav, hoolimata oma kõrgest east. Alva asetas karusnaha ja teki tühjale ülespööratud kastile, võttis seljast oma väikese koti ja täitis selle sisu tühja kootud korvi, ebaõnnestunud küünlad, mille Gustje oli talle täna hommikul andnud. Alva tohtis nende eest teenitud raha endale jätta, Alva teadis ja oli rahul. Räpased küünlad olid odavad ja peaaegu kõik need ostsid enamasti vaesemad inimesed. Mõnikord aga ei saanud Helmke ja ta üldse raha, mõnikord oli lihtsalt parem, kui nad vahetasid oma kaupa teiste vastu. Nii said nad leiba, piima, juustu ja isegi õlut või muid asju nagu tikkimisnõelad ja värviline niit. Hiljem pani Alva ka paar küünalt kasti, mille Helmke koju kaasa võttis. Ta oli seadistamise lõpetanud ja istus rahulolevalt kastile. Siis jälgis ta ümberringi toimuvat sebimist. Esimesed kliendid tulid juba sisse ja ostsid temalt värskeid, krõbedaid õunu. Temast paremal ja vasakul olid inimesed oma kioskeid üles seadmas. Paremal oli üks kena daam. Tal olid karusnahad, mille tema abikaasa oli Norrast toonud, ja ta õmbles neist kogu päeva jooksul mütse ja kindaid. Temast vasakul oli üks härrasmees. Tal oli kiosk, kus olid savist valmistatud kannud, taldrikud ja kausid. Tema naine ja lapsed, kõik tüdrukud, kes olid temast osavamad, pottsepatöödlesid kogu päeva kuskil linna äärealal asuvas pottsepatöökojas, enne kui nad oma kaupa turul müüsid. Alva tähelepanu äratas äkiline segadus. Kusagil oli vaidlus. Võimud kontrollisid, et kõik oleks korras. Kõik kaubaga vankrid pidid olema kontrollitud ja seetõttu pidid nad peatuma volikogu märguande juures. Seal kaaluti ja mõõdeti kaupu ning määrati hinnad ja tollimaksud linnale. Raadimärkidest võis maha lugeda raadimärkide kalibreeritud ja kalibreeritud mõõdud. Wismari elanikud teadsid väärtusi ja pidasid neist kinni, neid kontrolliti vaid pisteliselt. Kõikjal oli sebimine ja sebimine. Kogu turg oli täis väikeseid ja suuri kioskeid ja stende. Pakkumisi oli palju. Oli kootud korve, mitmesuguseid karusnahku ja nahka, Prantsusmaalt pärit soola, värvilisi nööpe ja puidust taldrikuid, nikerdatud mänguasju, leiba, köögivilju, maitseaineid kaugetest maadest, mütse ja nuge sai osta noateritaja juures või linnavahid said oma mõõku teritada. Helmke oli vahepeal saabunud. Tal oli kaasas korvitäis puuklambreid ja ta asetas selle küünalde kõrvale. Tema sõbralik, pehme nägu säras päikese käes. Alva tegi ruumi. Koduperenaiste ja ringi kõndivate kaupmeeste vahel seadis oma kioski üles üks talupoegade pere. Neil oli suur neljarattaline vanker, mis oli nii suur, et selle all võis varjus kergesti riknevat kaupa ladustada. Perekond tuli sageli ja jäi tavaliselt kaheks või kolmeks päevaks. Helmke ja Alva tundsid neid juba ammu. Nad müüsid ka köögivilju, vilja ja puuvilju, kuid nad ei olnud konkurendid. Nad olid nagu naabrid. Helmke köhis jälle oma taskurätikusse ja avastas ehmatusega, et selles on verd. Ta peitis selle kiiresti oma kotti ja vaatas murelikult Alva suunas. Alva ei märganud seda, tal olid silmad ainult sealse viikingi jaoks. Põllumehe abikaasa oli pikk, tugev mees, pakatult tugevate lihastega, noor ja ilus. Ta nägi välja nagu tõeline viiking, arvas Alva, range, kuid sõbraliku näoga. Mõnikord tulid tema naine ja nende kaks last koos temaga, nagu täna. Kuid mõnikord tuli ta ka koos õpipoega. Alva uskus, et talupoegade perena oli teil see õige, kuidas muidu saaksite endale lubada valurauakraani. Oli ka savinõusid, mida enamik inimesi sai endale lubada. Need olid väikesed ümmargused potid, millel olid külgedel käepidemed ja põhja külge kinnitatud väikesed jalad, et nad saaksid kindlalt tule kohal seista. Alva oli väga rahul, et taluniku naine oli nendega koos. Ta meeldis talle väga. Taluniku naisel oli selline sõbralik nägu, sinised silmad ja sirged mustad juuksed. Kui ta oli tema ümber, tundis Alva end nii turvaliselt ja kaitstult, nagu oleksid nad alati teineteist tundnud. Tema nägu meenutas talle tema ema nägu. Kaks poissi, kes olid viimasel ajal

üha sagedamini kaasa tulnud, hoolitsesid kioski ülespaneku eest. Kuna nende isa oli viinud vana hobuse linnast väljapoole jäävale heinamaale, oli ta mõneks ajaks kadunud. Niidul oli tara, kus hoiti mitmeid loomi ja loomulikult hoolitseti nende eest. Alva märkas, et Helmke värises tema kõrval ja muheles midagi. Alva kummardus tema juurde, kuid ei saanud midagi aru. Ta võttis paksu teki ja pani selle Helmke ümber. Helmke oli tänulik, ohkas sügavalt ja uinus koheselt. Vana naine norskas veidi ja köhatas aeg-ajalt. Äri oli täna hea. Alva müüs ja kauples õunu, esimene korv oli juba tühi, samal ajal vaatas ta, kuidas naine teisel pool tänavat oma pliidi üles seadis, kuid ei süüdanud seda. Ta pani keraamilise poti peale ja avas selle. Potis oli valge, rasvane pasta. Ta võttis kõrval olevast kotist leivaviilu ja määris valge pastat leivale. Siis avas ta väikese keraamilise purgi, mis oli laialt korgiga suletud, ja puistas valge-rohelist pulbrit määritud leiva peale. Alva jälgis teda ja oletas, et see oli sool koos kuivatatud maitsetaimedega. Naine tõusis püsti ja lähenes Alvarile. Ta naeratas ja ulatas talle leiva. Ta ütles: „See on searasv. See maitseb väga hästi. Naudi seda ja ütle mulle, kas see on hea või on mõni ürdi puudu.“. Alva tänas teda ja naeratas tunnustavalt. „Ma olen muide Martha, see seal on mu mees, Alreich.“ Ta osutas pikale, sassis blondide juuste ja punase habemega viikingile, kes oli just koos teise mehega mööda alleed tulnud. „Ja need on meie vanimad lapsed Bruno ja Anselm.“ Ta silitas poiste päid mõlemal pool teda. Poisid lehvitasid Alvale ja küsisid siis emalt: „Kas me võime nüüd minna?
Palun, me tuleme kohe tagasi!“. „Me ei jää kauaks!“ ütles Anselm, kes oli juba täiskasvanud, kuigi ta oli alles kaheksa-aastane. Nende ema ütles: „Jah, aga hoidke ennast hästi. Jääge alati koos. Kohtume hiljem, nautige!“ Mõlemad poisid haarasid teineteisel käest kinni ja jooksid minema. Kui Alreich Martaga stendi juures liitus, tundis Alva ära, kellega ta räägib. See oli Georg, tema vend. „Georg!“ Alva hüüdis üle, kuid Georg ei kuulnud teda üle turumüra. Ta tervitas Marthat, nagu oleksid nad teineteist tundnud, ja Martha naeratas lahkelt tagasi. Alva ei tahtnud Georgi vestlust segada, ta tuleb niikuinii üle ja tervitab teda, mõtles ta ja kohendas Helmke tekki seljas. Martha naeratas ja vaatas Alva poole. „Lapsed tahavad Wismari turgu uurida,“ ütles ta. “Kõigepealt aitad sa seadistamisel ja siis saavad nad end ise hõivata. Hiljem võid sa meid müügiga aidata.“ Alva noogutas ja vaatas poistele järele, kes olid juba ammu rahvahulga sekka kadunud. Kust olid kõik need inimesed tulnud, mõtiskles Alva. Üks hani kakerdas elevil ja jooksis agaralt mööda kitsast alleed turukioskite vahel. Tihedalt järgnes talle tema tulevane omanik. Alva näris naudinguga oma leiba ja noogutas mõttesse kadunult, kui ta hane jälgis. Leib maitses maitsvalt! „...ei ole ühtegi rohtu puudu. See maitseb suurepäraselt!“ ütles ta õnnelikult ja rahulolevalt. Martha oli tema vastu nii kena. Alva oli talupoegade peret juba mitu kuud jälginud. Igaühel oli turul oma lemmikkoht. Selle tulemusena teadsid nad väga hästi inimesi paremal ja vasakul, ees ja taga. „Mul on hea meel seda kuulda!“ ütles Martha, läks tagasi kioski juurde ja laotas välja kaunilt lihvitud laua, millele ta asetas mitu leivaviilu, määris need kõik ürdirasvaga ja seejärel kaunistuseks mõned kuivatatud rukkililled. Siis hüüdis ta valjusti: „Peki võileivad, värske peki võileivad!“ Ja inimesed tulid igast suunast vaatama ja ostma. Alva ja Helmke ei hüüdnud kunagi oma kaupa välja, inimesed lihtsalt kõndisid nende väikesest kioskist mööda. Alva naeris südamest, vaatas paremale ja vasakule ning kõikjal oli turuturul sagimine ja sebimine. Paljud inimesed karjusid midagi: „Karusnahad!“, „Õlu, värske õlu!“ või „Puuviljad, ostke puuvilju!“ ja kõik segamini, see oli üsna vali ja see tegi teda naljakaks ja õnnelikuks, ta armastas neid päevi. Muidugi nägi ta ka kotilõikajad ja vargad, kes siin ja seal edu saavutasid. Järsku kostis

tema kõrval köha. Alva põlvitas Helmke juurde, kes ikka veel magas. Helmke juuksed olid väga hõredad ja ta nägi välja, nagu oleks tal vatt peas. Alva vaatas armastavalt oma vana sõpra. Äkki vaatasid talle väsinud, kuid sõbralikud silmad otsa. Kuid kõrvulukustav, hirmu täis karjumine purustas nende vahelise harmoonilise vaikuse.
Üle turuplatsi jooksis supleva mehe juurest eemale paistes ja rasvunud põsega mees. Hammaste väljatõmbamiseks mõeldud tangidega supleja jooksis talle järele. Paljud inimesed puhkesid naerma ja ergutasid suplejat, et ta kiiremini jookseks. „Georg, kas sa nägid seda...?“ Alva hüüdis põllumehe kioski poole. Kuid Georg oli kadunud ja Alreich oli hõivatud searasvaleibade määrimisega. Alva kehitas õlgu ja naeratas, istus Helmke kõrvale, kes oli nüüd samuti ärkvel ja elujõuline. Ta polnud veel pool leiba ära söönud ja andis selle Helmkele. Ta pidi olema näljane. Paljud inimesed tulid ja jutustasid lugusid ja vestlesid omavahel. Turupäev oli nagu rääkiv ajaleht, sa said kõik uudised kätte. Inimesed rääkisid piraatidest ja Vitalia vendadest, viimastest rüüsteretkedest taludele ja lossidele, rüütlitest ja kaugetest maadest. Järsku tuli Peeter. Tal olid kangapallid kaenla all ja ta kiirustas Alva poole. „Mida sa siin teed?“ küsis Alva. Ta oli rõõmus ja hüppas püsti. „Noh, minu töö!“ ütles Peeter ja vaatas alla.
alla kangapallide peale oma käes. „Ma pean need veel kohale toimetama, siis on mul veel kolm tarnet ja siis olen selleks päevaks valmis.“ Ta mõtles selle peale. „Noh, see ei ole päris tõsi, ma pean veel ladina keelt õppima, homme lähen frantsiskaani munkade juurde uusi pärgamente hankima ja siis tahavad nad alati teada, mida ma olen õppinud.“ Ta irvitas veidi, talle ei meeldinud ladina keel. Ta armastas matemaatikat, merendust ja geograafiat. Tema vanemad olid jõukad inimesed ja Peter pidi hiljem isa kaubandusettevõtte üle võtma. Tema isale kuulus kaks hammasratast. „Kas sa mõtled tänase õhtu peale?“ küsis ta Alvarilt sosinal, et Helmke teda ei kuuleks. Helmke ei kuulanud niikuinii, ta oli juba jälle kurnatusest kastis magama jäänud. „Muidugi!“ ütles Alva. „Nagu me arutasime, kohtume, kui kirikukell lööb viis, allpool kloostri ees oleva tee ääres,“ selgitas ta. “Loodetavasti Hugo tuleb õigel ajal.“ „Loodetavasti!“ Peter irvitas. „Kui ta jälle nii palju õlut ei joo, et ta ajast mööda läheb.“ „Ma ei saa aru, miks ta nii palju õlut joob,“ mõtiskles Alva. „Hea õllemeister peab palju proovima, leidma uusi retsepte ja neid siis aeg-ajalt proovima,“ selgitas Peeter. „Wismari punane õlu on ju üks parimaid. „Ma pean hakkama saama. Kohtume hiljem, võib-olla on mul veel üks saadetis, mis viib mind siit mööda, siis saame jälle rääkida!“ „Hea küll!“ Alva vastas täis ootust, kõht kiheles ja ta virutas talle silma. Peeter kadus rahvamassi sisse. Martha ja Alreich olid väga hõivatud. Rasvavõileivad olid väga populaarsed. Vahepeal olid poisid naasnud ja aitasid müügitöödel. Nende isa Alreich oli end mugavalt sisse seadnud. Ta lebas karusnahkadesse mähituna vankri peal, laskis päikesel näole paista ja magas. Ilmselt müüsid nad kordamööda. Muusikud mängisid flööti ja mõned inimesed plaksutasid taktis. Alva kuulis pealt vestlust piraatidest. See käis Klaus Störtebekerist, Vitalienbrüderi juhist. Tema juurde kuulusid piraadid Gödeke Michels ja Magister Wigbold. Nad olid niinimetatud Likedeeler, s.t. võrdsemad. Nad jagasid kõik, mida nad vallutasid, võrdselt. Mitte ainult piraatide vahel, vaid ka elanikkonna vahel, enamasti kalurilinnades või külades, kus nad end varjasid. Kaubad müüdi lõpuks vankrite ja kaupmeeste kaudu ning jõudsid ka Wismari linnaturule ja jagati teadmatusest kaitstud hansateede kaudu üle kogu riigi. Alvale meeldisid Vitalieni vennad, nad olid õudsed pahatahtlike rikaste suhtes, kuid õiglased sõbraliku elanikkonna suhtes. Paljud tavalised inimesed seisid nende kõrval ja varjasid ja isegi aitasid piraate. Teised inimesed vihkasid neid ja tahtsid, et kõik piraadid hirtataks,

kuid need olid peamiselt rikkad kaupmehed või aadlikud. Kahjuks ei saanud Alva palju aru, kuigi ta oli kahe mehe poole pöördunud. Ta kuulis vaid seda, et piraadid tulevad Wismari, et sõlmida linnaisadega tehinguid. Alva kiheles põnevusest, mõtiskles ta. Piraadid tulevad meie linna, ehk Klaus Störtebeker! Muidugi, see on ju tema kodulinn. Aga mida ta siin tahab? Kas tal on siin perekond? Kindlasti on tal igas kalurikülas pere, mõtles ta. Võib-olla, ja ta süda hakkas rinnus hüppama, võivad vennad isegi naispiraate pardale võtta.

4. peatükk

Hugo isa õlletehases oli palju tegemist. Täna proovisid nad kõik koos uut sorti ja terve hulk humalat saabus. Kutsemehed ja õpipoisid olid kogu päeva sadamas kauba kindlustamisega hõivatud. Äri oli rohkem kui hea! Hugo isale meeldis alati rõhutada, et ilma hansalepinguta ei läheks linnal kunagi nii hästi kui praegu. Inimesed ostaksid nagu hullud. Kõigil, kes oskaksid töötada, oleks töökoht ja kõik saaksid endale erilisi asju lubada. Nii kõlasid tavaliselt tema kiidusõnad hansalepingu kohta. Hugol oli palju tegemist, tema jalg ei olnud enam päris nii valus, ta oli sidet mitu korda vahetanud ja tilgutas sinna aeg-ajalt paar kollast tilka. Varahommikul oli ta katlad välja pesnud ja aitas nüüd tohutuid humalapalle maha laadida. Nad said humalaid kõikjalt, kohalikud olid odavamad, kuid Baierist või Belgiast pärit humalad olid erineva maitsega, ja kui lisasid eri kasvupiirkondadest pärit otra, oli uute, maitsvate õllesortide valmistamisega eksperimenteerimine tõeliselt lõbus! Aeglaselt hakkas pärastlõuna kätte jõudma ja päike hakkas loojuma. Kõrged majad heitsid oma pikki, külma varju. Kella helises, andes märku tänase turupäeva lõppemisest. Esimesed kioskid olid juba suletud ja turuplatsid demonteeritud. Helmke oli terve päeva läbi maganud, ta istus ikka veel kastis ja tõmbus vahel nihelema. „Ilmselt on tal valu või on tal halb uni," arvas Alva. „Tule, Helmke, pakime kokku. Me oleme kõik maha müünud!" Alva aitas vana naise püsti tõusta. „Mida me nende halbade õuntega teeme? Kas ma võin neid meie majas oleva sea jaoks võtta?" „Muidugi," sosistas Helmke, ta oli üsna nõrk. „Kas sa viiksid mind koju? Ma ei tea, kas ma saan üksi jalutuskäiguga hakkama." „Muidugi, hea meelega!". Üle tee oli talutare osaliselt lahti võetud. Lapsed aitasid kõike korrastada ja kaupa korralikult kokku pakkida. Alreich paigutas mitu kasti oma käru alla ja kotid peale. Samal ajal venitas Martha suure lõuenditelgi üle kogu hobuvankri. Ilmselt magavad nad täna öösel selles, et nad ei peaks oma asjadega niidule kolima, mõtles ta. Linnas on palju turvalisem. Pliidil kees väike pott. Alva kõht korises. Ilmselt oli seal mingi maitsev supp, sest see lõhnas imeliselt köögiviljade, kala ja seapeki järele. Ta oleks seda suppi hea meelega proovinud. Peab olema tore elada talus, iga päev midagi süüa ja igal hommikul loomade ja taimede eest hoolitseda. Kui tal oleks talu, kasvataks ta ilusaid lilli ja seoks neist siis pärgasid ja ilusaid kimbukesi, tal oleksid loomad ja ta hoolitseks nende eest või ehk isegi Peter oleks seal ja siis saaksid nad koos lapsi, kelle eest ta saaks hoolitseda. Alva naeris nende mõtete üle. Ta ootas põnevusega oma elu. Ta oli alles neljateistkümneaastane ja ometi võis ta ette kujutada pereelu! Ta oli selle mõtte üle õnnelik. Kui ta oli oma töö lõpetanud ja kõik kastid üksteise sisse laotud, aitas ta Helmke vankrile istuma. Alreich tuli kohale ja aitas ettevaatlikult väikese vanainimese õigesti paigutada, et ta ei libiseks alla. Ta aitas ka Alvat, lükates vankrit, et see veerema hakkaks. „Tänan teid ja kohtume homme!" hüüdis ta Alreichile, Martale ja lastele. Nad olid tema vastu nii toredad ja ta ootas neid kõiki homme jälle näha. Ta nägi, et Martha nägi väga mures välja ja haaras Alreichi käest. Nii suundus

Alva mööda Lübsche Strasse. Väike poiss ootas juba nikerdaja juures. Alva peatas vankri ja otsis Helmke kõrval oleval laadimisalal oma korvi. „Me ei müünud täna kõiki riidepuid!“ Ta ulatas talle korvi. Ta vaatas sinna sisse ja tema nägu, mis alguses oli peaaegu kurb, hakkas helendama. „Aitäh, Helmke!“ Ta kummardus ja hüüdis veel kõndides: „Ilusat õhtut!“. Alva oli rõõmus, et kuulis nii palju viisakust. „Mida sa talle seekord taskusse panid?“ Helmke naeratas: „Suur kauss mett.“ Ta teadis, et see oli liiga palju. Helmke valas suurema osa klambritest oma vahetuskasti, mille ta koju kaasa võttis. Alva tõmbas edasi ja Helmke pidi olema ettevaatlik, et mitte alla libiseda. Käru ei olnud nii raske. Helmke ei kaalunud palju. Kui nad linnaväravast möödusid, ütles vana naine: „Ma tahan üksi kõndida, las ma proovin.“ „Oled sa kindel?“ Helmke noogutas ja kinnitas talle, et ta jõuab. Ta tundis end hästi ja oli jõudu kogunud, terve päeva maganud ja hästi söönud. Nüüd ta jõuaks. Alva oli ebakindel, kuid ei tahtnud Helmket patroneerida, nii et ta aitas tal maha tulla. Helmke libises autost maha ja seisis kindlalt jalgadega maas. Alva vaatas teda pisut kahtlustavalt, sest ta ei uskunud, et vana naine suudaks üksi kõndimisega hakkama saada. „Tee mulle teene, Alva. Vii auto minu juurde. Kui sa veel jaksad ja sul on aega, siis oleks tore, kui sa korjaksid mõned õunad ja paneksid need siia...“ Ta koputas õhukeste sõrmedega kuhjatud kastidele, “... ja viiksid kanad tagasi karja. See oleks sinust väga lahke, ma hoolitsen kõige muu eest hiljem.“ Tüdruk noogutas mõtlikult. „Ma teen seda,“ ütles Alva, “aga mida sa kavatsed teha? Oled sa tõesti kindel, et tahad üksi minna?“ „Jah, ma tahan tõesti Alberti juurde põigata, võib-olla sööme koos leiba ja räägime vanadest aegadest.“ Helmke irvitas. Alva teadis muidugi, et Helmke oli Albertisse armunud. Ta oli kalamees ja oli nooremana kogu päeva merel olnud. Nüüd parandas ta võrke ja andis noortele kaluritele nõuandeid ja heasoovlikke nõuandeid. Alva vaatas Helmket üles ja alla, et veenduda, kas ta on tõesti piisavalt tugev. Siis naeratas ta ja ütles: „Hea küll, ma loodan, et teil mõlemal on lõbus ja tervitage kallist Alberti!“ Seejärel haaras ta autost ja jooksis mööda liivast rada väikese maja juurde. Kui ta jõudis väikese maja juurde, tegi ta seda, mida oli Helmkele lubanud. Ta pani kõik homseks turupäevaks valmis. Tagasiteel linna püüdis ta Helmke'i teel kalurimajade poole märgata, kuid muidugi oli ta juba ammu läinud, nii et tal oli väga hästi ja ta oli jõudu tagasi saanud. Alva oli kergendustundega ja suundus kohtumispaika, sest kui ta jõuab Wismarisse veidi varem, võib ta supiköögi juurde sisse pugeda. Ta ei läinud koju, sest ei tahtnud oma venda häirida. Georg magas ilmselt ikka veel nende ühises voodis. Poolel teel muutis ta siiski meelt ja otsustas Hugo õlletehasesse sisse põigata. Ta nägi Hugo isa kaugelt pubi ees veevärava juures. Kiiresti ja suuremat tähelepanu äratamata läks ta teise ukse juurde, sest ta ei tahtnud tõesti Hansiga kohtuda. Hugo õed-vennad olid kõikjal laiali, aga Hugot ei näinud ta kusagil. „Oodake!“ hüüdis ta, haaras kellegi kaelast ja haaras väikese poisi kinni. „Kas sa tead, kus Hugo on?“. Ehmunud, vaatas väike poiss talle silma ja tundis ta mõne sekundi pärast ära. „Oh, see oled sina, sa ei saa mind niimoodi hirmutada, Alva!“. Ta kehitas õlgu. „Kus ta nüüd siis on?“ „Jah, ma mõtlen selle peale!“. Ta keerutas kahe sõrmega oma valkjasblondi lokke. „Ta on keldris, ma arvan, et ...“ „Aitäh, Arthur!“ Ta leidis ta tõepoolest sealt. Ta rääkis iseendaga. Hugo oli naljakas, ta oli naljakas, julge ja natuke aeglane mõtlemisega ning alati rõõmsameelne. Temaga võis igal ajal lõbutseda, kuid kuidagi oli ta ka veider. Milline laps räägib iseendaga? Noh, ta ei olnud enam laps. Hugo oli temast aasta vanem, nimelt 15, nii et loomulikult ei ole sa enam laps ja loomulikult teed sa ka asju, mida täiskasvanud inimesed teevad, näiteks joovad õlut ja räägivad iseendaga. Hugo oli juba jälle joobes, vähemalt natuke, arvas Alva. „Tere Alva!“ Tal oli hea meel teda näha. „Mida sa siin teed?“

„Ma tulin sulle järele, kas ma võin sind veel millegagi aidata?“ Ta lehvitas teda juhuslikult. „Ei, ei, ma olen kohe valmis. Pean lihtsalt selle katla küürimise lõpetama. See peab olema säravalt puhas!“ Ta küüris hullult ümber veekeetja, ühes käes lapp ja teises harja. Alva nägi, et vesi ämbris oli väga puhas. Mitte nagu pubis, vastik ja haisev. Kogu kelder sädeles ja läikis, see oli tõesti uskumatult puhas. Ta tundis hetkeks häbi oma määrdunud riiete pärast. Kusagil ei olnud ühtegi ämblikku ega muud kahjurit. Veekeetjad sädelesid. „Mida te täna keetsite? Kas on mõni uus maitse?“ „Jah, me proovisime midagi uut, kas sa tahad proovida?“ Alva ei teadnud tegelikult, kas ta peaks, sest ta pidi täna minema sellesse kohutavasse tunnelisse turu alla. Ta kartis seda, sest Hugo oli talle rääkinud, et ta oli astunud ühe purustatud roti peale, kellel olid kõhud igast küljest lahti, et veri oli massiliselt välja purskunud ja kõik sooled olid välja paisatud. Alva oli nii õudne. Ta mõtles selle peale ja ütles siis: „Jah, oh jah, ma tahaksin seda proovida!“ Ta lootis, et see rahustab tema hirmu. „Võib-olla võtan veel ühe lonksu õlut! Võib-olla siis ei olegi keldris nii hirmus,“ ütles Hugo talle otsa vaadates ja naerdes. Ha ha, mõtles Alva. „Mis õlut sa pruulisid?“ „Proovi seda, siin!“ Ta ulatas talle kannu ja jooksis leti juurde. Ta tõi kannu puuvilja ja triigutas. „Mida?“ imestas naine, “ära ütle, et sa paned õlle sisse punaseid sõstraid?“ „Jah, punased sõstrad!“ Ta arvas, et see on täiesti normaalne. „Nii, punasõstardest tehtud moos.“ Ta õhutas teda, noogutades kannu poole. „Miks sa ei proovi seda? See maitseb väga hästi!“ „Sa segasid moosi õlle sisse, see peaks ju maitsma?“ „Jah, peabki! Miks sa ei proovi seda? Õlu muutus punaseks, kui ma seda segasin, ja nüüd maitseb see magusalt ja mitte päris nii kibedalt. Uskuge mind.“ Hugo rääkis ja rääkis nagu tõeline kaupmees. Alva tõstis kruusi suu juurde, kui ta oli uskumatult pead raputanud ja teda lõbustunult vaadanud. „Hea küll.“ Ta maitses ja lõi keelega vastu suulae katust. Hugo oli ärkvel ja kummaliselt erutatud. Ta astus närviliselt ühelt jalalt teisele. „See maitseb kummaliselt, natuke nagu õlu, palju mahedam...“. Ta mõtiskles: „...aga ka puuviljane, kuidagi meeldiv.“ Ta võttis veel ühe lonksu ja leidis, et see maitseb iga järgneva lonksuga üha paremini. „Kuidas sa seda nimetada tahad?“ Seekord jõi ta korralikult ja Hugo lõdvestus. „Ma ei tea veel.“ Ta oli väga rahul, et tema leiutis oli seekord toiminud. „Kas sa kavatsed seda üleval baaris müüa?“ „Tegelikult jah.“ Hugo oli uhke. „Minu meelest on see tõesti suurepärane!“ Alva irvitas silmi pööritades, õlu tegi juba oma tööd. „Kas võtame Peetrile midagi proovimiseks, millal te siin tegelikult lõpetate?“ Ta vaatas ringi: „Kohe!“ Ta lükkas kiiresti puuviljakaussi Alva kõhtu ja kukkus põrandale. Ta märkas tema paremal küünarvarre küljel sügavat lõikehaava. „Sa veritsed!“ Alva mõistis õudusega. „Mis on juhtunud?“ Ta tegi lühikese pausi, vaatas oma kätt ja ütles: „Eile õhtul oli pubis kaklus.“ Ta jätkas puhastamist. „Asi oli Störtebekeri pärast, kes tahab Wismariga lepingut sõlmida. Salongis olid ka hambaarlased Hamburgist, nad peavad kolm päeva siin Wismari ees teepeenral lebama ja oma kaupa meie linnale müügiks andma, noh, ja nad näeksid Störtebekerit pigem üles riputatuna, kui et nad Wismariga liituksid. Wismar tahab pakkuda vendadele Vitalienile kaitset linnas ja vastutasuks peaksid piraadid oma kaupu siin turul ja sadamas müüma.“ Ta puhastas ja puhastas. „Mina isiklikult arvan, et see on väga hea!“ Ta vaatas Alvale silma, kes kuulas tähelepanelikult. „See toob linna palju kauplejaid, palju ostjaid ja Wismari rahakott saab maksutulu täis ja pealegi vaevalt et keegi julgeb meie hansalinna rünnata, sest siin võivad olla kogu Läänemere kõige kurikuulsamad piraadid, kes oleks nii hoolimatu?“ küsis ta naerdes Alva poole pöördudes. Siis muutus ta mõtlikuks: „Jah, aga hamburgerid või taanlased tahavad seda takistada ja Likedeelereid taga ajada ning nad nagu kõik kurjategijad kohtu alla anda. Nad ütlesid ka, et otsivad kõikides hansalinnades pereliikmeid

ja tahavad neid pantvangi röövida.“ „Miks?“ küsis Alva mõistmatult. „Kui neil on pantvangid, võib juhtuda, et Störtebeker tuleb appi ja satub lõksu.“ „See on kohutav!“ Talle meeldis Klaus Störtebeker ja tema piraadid. „Ma ei taha, et meie linna vallutaksid Hamburgi mereröövlid!“ „Ei!“ hüüdis Hugo. „Ta saab hansalinnas liiga hästi varjuda, mõelge linna all asuvale mungatunnelile, liiga kitsastele alleedele ja liitlastele!“ Tema silmad särasid põnevusest. Alva hingas kuuldavasti välja, ta oli kergendustundega. „Kui nad seda teevad, siis püüavad nad ta merel kinni!“ Alva kortsutas taas ehmunult kulmu. „Igatahes, eile õhtul lendasid tassid ja kannud läbi õhu minu poole ja ma ohverdasin oma käe, et kaitsta oma nägu.“ Hugo oli vigastustega harjunud. Lõpuks lõpetas ta koristamise. Alva oli kõik puuviljad ja moosijäägid ära söönud ja polnud enam päris nii uimane. Ta pesi käed, võttis märja särgi seljast ja pani uue selga. „Me võime minna!“ Alva astus sammu ja komistas, muidugi oli tal ikka veel uimane. Ta tõusis ebakindlalt püsti ja tardus veidi tahapoole. Hugo pidi naerma. „Tule, ma hoian sind, ma ei jõua ära oodata, mida Peter ütleb, kui ta sind niimoodi näeb!“ Ta ohkas naerust. Koos tõid nad väikese keraamilise pudeli ja valasid sinna puuviljaõlut. „Ta saab seda ise proovida.“ Siis kõndisid nad väikest treppi mööda ülespoole. Kui nad õlletehasest välja tulid, märkasid nad, et sadama poole kõndis palju inimesi, miski oli neis kummaline, sest inimestel polnud midagi käes, ei vankreid, kotte ega muud kauplemisvahendeid. Nad kõik kõndisid veevärava poole, sadama poole ja vaatasid üle Wismari lahe, kust kõik kaubalaevad tulid, ja lõpuks tundsid Alva ja Hugo ära, mida need inimesed otsivad. Peaaegu tuulevaikses vees sõitsid vaikselt ja müstiliselt üksteise järel kolm kola. Nad sõitsid oskuslikult Wismari sadamasse. Kõigil kolmel laeval lehvis masti keskel tuttav lipp. Kardetud piraadilipp. Paljud inimesed juubeldasid, teised vaatasid hirmunult ringi. Alva nägi nende seas võõraid inimesi, räsitud ja räpaseid, pooleldi rebenenud kõrvade ja armistunud nägudega. Hugo torkas neid ja sosistas: „Vitalia vennad, kõikjal!“ ja noogutas sadama poole. Muidu oli hirmuäratavalt vaikne, kajakad lendasid pilvitult sinises taevas lärmakalt. Äkki kostis kriipiv vilin ja koogide purjed olid riffitud, masti külge kinnitatud, ankrud langetatud ja kõik kolm laeva paksude trossidega kai külge kinnitatud. Pardal seisid nad nagu inimkett, piraadid tihedalt koos. Nad nägid hirmuäratavad välja, mõnikord olid nad riietatud soomusesse, mõnikord peaaegu alasti, paljudel olid relvad kaasas ja nende nahk oli armistunud. Esimesena tuli laevalt maha üks väärikas kuju. Hugo toppis Alvat uuesti: „See on Klaus Störtebeker!“ Ta kandis beeži värvi rüüd ja veinipunast sametist vesti, küljes kandis ta laia mõõka, väikest nahkkotti ja baretti üle selja. Tema pikad, blondid ja korrastatud juuksed lehvisid äkitselt tõusnud tuules tema vana nahkmütsi all. Teiste laevade juhid olid samuti esimesed, kes maabusid: Gödeke Michels ja magister Wiegbold. Kui Störtebeker hakkas wismarlastele lehvitama ja neid tervitama, läks meeleolu kergemaks ja kostis sooja vastuvõttu. Äkki mängisid kusagilt isegi muusikud. Ka Alva ja Hugo lõõgastusid. Alva suutis end vaevu lahti rebida piraadikapteni nägemisest, tema süda hakkas põnevalt peksma. Hugo püüdis Alvat linna poole tõmmata, aga ta tahtis nii väga Klaus Störtebekerit lähedalt näha. Ta tegi Hugole tõesti raskusi. „Tule nüüd lihtsalt kaasa, me peame Peetrit nägema, ta ootab ilmselt juba!“ Kui nad jõudsid frantsiskaani kloostrisse, olid nad ettevaatlikud, et mitte mungade vastu põrkuda. Paljud mungad olid aias, kastmas või umbrohutõrjumas oma ravim- ja maitsetaimi. Teised mungad muhelesid vaikselt endamisi või istusid kloostri ees pingidel ja lugesid pärgamente. Peetrus tuli nende juurde rõõmust kiirgades, kui ta neid väikese müüri taga nägi, ja äkki ei tundunud ta enam nii õnnelik, kui ta mungasid vaatas. „Ma olen pool päeva teinud seda, mida nemad teevad.“ Vastuseks nende küsivatele

pilkudele vastas ta: „Õpin ladina keelt, homme tuleb mind eksamineerida. Mu isa tuleb täna õhtul tagasi. Ma loodan seda. Ma tahtsin selleks ajaks kõik kodutööd valmis saada. Ma väga ootan teda!“. Alva tundis, et ta on mures. Tema isa pidi eelmisel nädalal Wismari tagasi tulema, kuid see oli tavaliselt hilinenud. „Kus ta viimati oli?“ küsis ta, et ta mõtteid maha võtta. Peeter mõtles: „Ma ei tea täpselt, ma arvan, et ta oli viimati Brugge'is.“ Peetri isa oli kaupmees ja reisis sageli ühel või teisel hammasrattajal, et oma kaupa müüa. Ta oli käinud paljudes hansalinnades. Alva võttis Peteri käed ja pigistas neid õrnalt. „Võib-olla on ta juba sadamas.“
Franciscuslaste vaiksed lauluhääled vaikisid, kui hansalinna kirikud kuulutasid kell viis pärastlõunal. Kui Alva püüdis astuda paar sammu, võpatas ta. Ja Peter küsis lõbustunult: „Mis sul viga on? Oled sa Hugo keldris käinud?“ Hugo naeris ja hoidis kohe pudelit nina alla. „Jah, Peeter, Hugo on proovinud uut õlut, kas sa tahaksid seda proovida?“ ta kikerdas. Peter oli veidi pahane. „Me tahtsime minna tunnelisse, kui te mõlemad nii segaduses olete, kui te jälle millegi üle komistate...“. Ta tegi pausi ja otsis õigeid sõnu. „Ma pean saama sinule loota. Sa pead leidma tünnid ja siis toimetama need õigesse kohta.“ Ta kratsis umbusklikult pead ja hakkas närviliselt askeldama. „Kui me täna õhtul sellega hakkama ei saa, ei saa me raha kätte. Mulle on raha vaja ja sulle kindlasti ka!“. Alva vaatas Hugo poole, kes uuendas oma sidet. Väike pudel nägi salapärane välja, arvas Alva. „Ma lubasin seda frantsiskaani munkadele, nii või teisiti, me peame pääsema maa-alustesse tunnelitesse...!“ Ta kortsutas oma lokkis juukseid mõlema käega. „... Me oleme juba liiga hilja!“ Alva võttis teda õrnalt õlgadest kinni ja pigistas neid tugevalt, nii et ta veidi rahunes. „Vabandust,“ ütles ta ja tõmbas Hugo enda juurde. Too omakorda suutis oma kõige sõbralikumalt naeratada, kehitas õlgu ja kallutas pead. „Proovi vähemalt!“ ütles Hugo Peterile. „See on täiesti uus sort. Võib-olla saab su isa seda Brugge'is või Indias või kusagil mujal müüa.“ Peter ohkas, kuid pidi siiski irvitama. Ta võttis pudeli, kuid mõtles hetkeks, kas see oli õige tegu. Otsustavalt võttis ta suure lonksu ja irvitas, kui mõistis, et see maitseb palju paremini, kui ta arvas. Siis näis ta, et see talle tõesti meeldib. Ta võttis veel ühe lonksu ja siis veel ühe. Lõpuks ulatas ta tühja pudeli tagasi. „Maitseb hästi, üldse mitte halvasti. Võib-olla saad seda veidi timmida ja siis saame asuda asja juurde.“ Peter irvitas Hugole ja patsutas talle tunnustavalt õlale, nagu oleksid nad juba tõelised äripartnerid. Alva oli veidi kade: ta oleks tahtnud ka Peterile kodutoodet pakkuda, aga tal polnud midagi, millega kaubelda. „Okei, olete valmis?“ küsis Peter grupilt. Mul on flööt kaasas, vaadake,“ ja ta hakkas lihtsalt mängima. Flöödimängu pauside ajal vilistas ta: „Meid ei tohi tabada.“ Tema meloodia kordus. „Ma ütlen teile veel kord... “, flötis ta uuesti, „ ... meid karistatakse rängalt.“ Tema flööt kõlas ja Alvas hakkas iiveldus tõusma. „Jah, meid karistatakse!“ Ta pani mõlemad käed üle kõrvade. „Me oleme ettevaatlikud, see ei ole nii paha!“ „Ei, tõsiselt!“ Peter ohkas. Ta pani lõpuks flöödi maha. „Ma kuulsin ühest 14aastasest talupojast...“. Silmad lahti, ta sõna otseses mõttes karjus: „...ta hukati! Tal lõigati pea maha! Kogu linn vaatas!“ „Vabandust?“ Hugo sekkus, teda tõmbasid maagiliselt kohutavad lood. „Mida ta tegi?“ tahtis ta teada. Lastel ja naistel oli keelatud hukkamistest osa võtta. Peter pööritas silmi ja vaatas taevasse. „Ma ei tea täpselt. Ilmselt varastas ta palju või tappis kedagi. Mul pole aimugi. Igatahes lõigati tal pea maha.“ Alva läks aina hullemaks, tema silme ees keerles verine, ära lõigatud poisipea. Hugo hõõrus kaela ja Alva tõmbus pingule. Ta ei tahtnud, et teda karistataks, ja kindlasti ei tahtnud ta, et ta üles riputataks või peast löödaks. See oli midagi täiskasvanute jaoks, midagi, mis peaks jääma täiskasvanute vahele. „Lähme, kas sa oled valmis?“ küsis Peter. Alva võitles ikka veel

kõhuga, ta ei teadnud, kas ta on seikluseks valmis. Ta kartis ja haaras pudelit, mida Hugo alati oma kotis kõhu ümber kandis. Ta võttis paar suurt lonksu. „Ma olen kohe valmis," ütles Alva ja jõi. Hugo järgnes talle. „Hea küll!" ütlesid nad mõlemad otsustavalt, justkui ühest suust. Peter vaatas neile mõlemale otsa. Ta oli nende sõpruse üle nii uhke. Ta teadis, et mis iganes ka ei juhtuks, võib ta alati neile loota. „Hea küll," noogutas ta neile. Ta võttis kätte oma flöödi ja hakkas meloodiat mängima. „Sa pead palju valjemini mängima," naeris Alva. „Ma ei tea, kas ma kuulen seda niimoodi maa sees." Ta flötis veel valjemini kui enne. Sama meloodia. See oli ilus meloodia.
Kui see lõppes, punastas Peeter, kui ta mõistis, kuidas Alva teda vaatab. Vähesed mungad, kes olid ikka veel ravimtaimede aias hõivatud, vaatasid oma töölt üles ja vaatasid laste poole. „Tule, me peame minema," ütles Hugo ja nad kõndisid kükitades mööda seina. Peeter hiilis naabertänava poole, mis viis turule. Hugo ja Alva ronisid osavalt üle madala müüri ja kadusid peaaegu nähtamatult frantsisklaste kloostrisse. Seal oli väga väike puust värav, mis asus väikese nurga taga asuvas süvendis. Selle taga oli kitsas koridor, mis oli haisev, niiske, mudane ja hallitust täis. See roomas mööda seinu igas värvitoonis ja tekstuuris. Alva võpatas, kui Hugo süütas puust ukse taha peidetud laterna. Nad mõlemad kadusid kummargil lõputusse koridori, samas kui Peter oli juba peaaegu turule jõudnud. Ta ootas mõned minutid ja püüdis hinnata, kui kaua neil kulub aega, et jalule saada. Hugo kõndis ees ja Alva järgnes talle. Ta oli vastik, sest kõikjal oli muda ja mustus. See haises jubedalt. Hugole meenus, mida Maria oli öelnud. Nad peaksid jälgima vahajääke parempoolsel seinal. Ta mõtiskles ja hakkas higistama, kus oli parem sein? „Sina, Alva?" "Jah?" Alva ehmatas, ta kõndis väga tihedalt Hugo järel, peaaegu nagu oleks ta tema seljakott. Järsku kuulsid nad mõlemad väga vaikselt meloodiat, mis kostis nende peade kohal olevast flöödist. Alva tundis kergendust, see oli Peeter. Ta sulges silmad ja unustas hetkeks kõik enda ümber, selle ilusa meloodia. Seda oli kuulda väga vaikselt ja nad mõlemad pidid olema väga vaikselt, et kuulda, kust see tuli. Aeglaselt läksid nad edasi mööda sodi rada. Heli muutus üha nõrgemaks ja nõrgemaks. Muidugi ei teadnud Peter, kus nad maa all on, ja nii oli tal raske neid juhatada. Ta andis endast parima. Peter seisis turul. Siis astus ta paar sammu Mustade Vendade kloostri poole, peatus uuesti ja mängis jälle flööti. Ta lootis, et nad kuulevad teda. Peeter oli väga keskendunud. Ta oli nii keskendunud aeglasele kõndimisele ja valjult flöödi mängimisele, et ei märganudki, et turg oli peaaegu tühi. Kui ta oleks tähelepanu pööranud, oleks ta märganud, et keegi ei pööranud talle tähelepanu, sest kõik elanikud, kõik hansalinna kaupmehed ja kaupmehed seisid raekoja ees või vaatasid selle suunas. Inimeste seas valitses suur elevus. Paljud inimesed olid kogunenud ja rääkisid omavahel. Rahvahulga keskel võis märgata kolme kuju, kes olid tähelepanu keskpunktis. Neid valvasid ja saatsid linnaisad ja sõdurid. Nad olid kolm meest, tuntud mehed, kõik piraadid, keda osa linnaelanikest põlgas ja vihkas. Mõned karjusid: „Teid tuleks arreteerida!" Ja teised olid neile vastu, rõõmustasid ja tervitasid neid soojalt. Kuid Klaus Störtebeker ja tema Vitalieni vennad kõndisid rõõmsalt ja rahulolevalt läbi hansalinnlaste ristikeste otse raekoja poole. Neile öeldi, et seal toimub tähtis koosolek - tähtis Wismari linna jaoks ja tähtis piraatide jaoks. Niipea, kui raekoja uks nende taga sulgus, läks turupäev ja elu edasi, nagu poleks varem midagi juhtunud. Kõik läksid jälle oma asjadega tegelema. Keegi ei märganud paremale ja vasakule jäävaid kotitäitjaid. „Alva..." Hugo küsis uuesti. „Kas sa tead, kus paremal on?" „Mida, miks?" Alva oli hõivatud oma kleidi ja põllu kokku rullimisega, et ta ei saaks endale vett täis. Tema jalad olid osaliselt kuni pahkluudeni mudas. Rotid sööstsid neist pidevalt välkkiirusel mööda.

„Ma ei tea, milline tee on õige. Ma püüan aru saada, kus on õige,“ torkas ta meeleheitlikult. „Kui vana sa oled, viisteist või viis?“ „Ütle mulle lihtsalt, kus on paremale, Alva!“ nõudis ta. Ta mõtles selle peale. „Paremal, see on paremal.“ Alva võitles iivelduse vastu. „Ma ei tea, mis on tüürpoord!“ Hugo kõlas veidi vihane. „Kus veel on paremal?“ Alva hoidis oma riideid kaelas ja mõtles. „Seal!“ ütles ta rõõmsalt, osutades Hugo vigastatud jalale. „Kus su side on!“ „Ah!“ Õnnelikuna vaatas ta oma jalga. Ta nägi sidet ja tundis kohe teravat valu. „Hea, et ma end vigastasin, muidu oleksime õnnetult kadunud!“ Alva ohkas ja raputas pead. „Hea küll, aitäh!“ Ta irvitas ja valgus oma laternaga mööda seinu. Väga aeglaselt hiilis Alva talle järele. „Kui näed kuskil parempoolsel seinal mingeid vahatilkasid, anna mulle teada.“ Alva vaatas lähemalt, kuid Hugo oli juba ühe, suure valge tupe seinal märganud. Ta oli üllatunud, et ta polnud seda tol hetkel märganud. Valge vahatilk sulandus tellisesse seina koos tunnelisüsteemi niššides oleva hallitusega. Ühes nurgas avastasid nad tünnid, mis olid ikka veel kaetud kunagi valge, nüüd aga plekilise plekiga. Peetri meloodia oli vaevu kuulda. Flööt muutus üha vaiksemaks, kuni vaikis. Neid mõlemaid valdas rõhuv tunne. „Seal on tünnid!“ sosistas Hugo. Nad võtsid lehe ära ja voltisid selle kokku. Hugo pistis selle oma särgi alla. Ta pani laterna suhu ja veeretas tünni ettepoole. Alva võttis teise tünni ja veeretas selle Hugo taha. Ta pidi olema ettevaatlik, et ta seda mitte Hugo jalgadesse veeretaks. Ta tahtis lihtsalt väga kiiresti siit välja saada. Ta peatus teelahkmel. Hugo astus paar sammu ettepoole ja otsustas siis võtta parema koridori. „Siin, siin on klotsid, me peame minema siia poole.“ Nad lükkasid end mööda koridore. Peeter oli vahepeal juba jõudnud dominiiklaste juurde Musta kloostri juurde ja lootis, et nad kahekesi on sama kiire. Ta ootas neid siin, mitte, nagu kokku lepitud, Cuno juures. Hugo märkas lõpuks valgust. Ta ulatas laterna Alvale, et too saaks paremini näha. Jah, valgus oli tõepoolest olemas, ja nad mõlemad veeretasid oma tünnid kiiresti, vaikselt ja ettevaatlikult. Nad olid tõepoolest kohale jõudnud. Kaugemal ees, ühes esikus, põles latern puust ukse ees. „Oodake siin,“ ütles ta Alvale ja juhatas teed. Ta lükkas puust ukse lahti ja tundis nurgas ära mustadesse riietatud munga. Ta istus pingil ja magas. Alva poole pöördudes sosistas Hugo: „Seal on keegi!“ Ta keeras riided maha ja vaatas oma räpaseid, haisevaid kingi. Mis kuradi lollusi nad tegid? Hugo tõusis väikestest treppidest üles, kõndis aeglaselt munga juurde ja äratas teda väga ettevaatlikult. „Tere,“ ütles ta. „Tere päevast, me oleme saadikud frantsiskaani kloostrist ja toome kaks tünni õlut.“ Mungal võttis tükk aega, et ärgata. Ta ei olnud üldse ehmunud. Ta oli lihtsalt rahulik ja rahulik ja vaatas Hugole otsa, enne kui mõistis: „On aeg. Ma olen siin juba eilsest õhtust saadik oodanud!“ „Vabandust...“ vastas Hugo. „... midagi on juhtunud.“ Ta tundis kohe haava oma jalal ja mõtles kohutavatele piltidele, mida nad eile õhtul haiglas näinud olid. „Kõik on korras.“ Munk sai aru, kui ebamugavalt Hugo end tundis. „Siin on sinu tasu.“ Õhku lendas helisev kott. „Võite tünnid sinna jätta.“ Seejärel kadus ta kloostrisse. Lihtsalt pani tünnid maha, rõõmustas Alva. See ei olnud nii lihtne, sest keldrikorridorist, puust ukse tagant, oli kolm trepiastet. Hugo ja Alva jäid omaette. Kui Alva treppe nägi, oli ta jahmunud. „Mis?“ hüüdis Alva: “Me peame ka need trepid üles veeretama, ma palun vabandust?“ „Tule,“ naeris Hugo, lehvitades kotti tema silme ees. Mõlemad haarasid õllekannu, kumbki ühel pool, ja püüdsid seda esimesest astmest üles tõsta. Aga hetkel, kui kõhulihased pinguldusid, pidi Alva kohutavalt naerma, kui nägi Hugo keskendunud ja tõsist pilku. Kogu jõud kadus tema kätest hetkega. See juhtus ikka ja jälle: niipea, kui ta haaras tünnist kinni ja pingutas kõhtu, puhkes ta naerma. Hugol ei läinud kaua aega, et seda tabada. Nad ei suutnud naeru lõpetada. Iga ilme Hugo näol, kui ta suure keskendumisega käed ümber tünni pani, et seda koos Alvaga trepist üles veeretada,

tekitas Alvas naerukrambid. See oli nii raske. Mida rohkem nad naersid, seda raskem oli tünn. „Hugo! Ma ei tea, kas ma suudan seda teha!“ Nüüd kõlas ta meeleheitlikult. „Aga me peame! Tule!“. Nad seisid mõlemad tünni taga, hingasid sügavalt sisse ja veeretasid peaaegu esimese astme üles. Alva laskis ohkama. „Vabandust!“ Ta naeris. “Kõik on korras. Liigu kõrvale. Kui ma loen kolmele...“ Ta valmistus. „Üks...“, esimene samm oli tehtud. „...kaks...“ Ta jätkas virisemist. „...ja, kolm!“ hüüdis Hugo, pugedes valjusti, kui ta õllekannu üle viimase astme veeretas. Alva ronis Hugost mööda ja patsutas teda naerdes õlale. „Sa tegid tõesti hästi, super!“ Kloostris kukkus ta ettepoole külmale põrandale ja jahutas nägu. Ta pidi ikka veel naerma ja tal oli valus ja ikkagi, mis hullu õhtu see oli? Mida ta ilma oma sõpradeta teeks? Kui Hugo oli teise tünni valmis saanud, aitas ta naise üles, kuid ei saanud sellega hakkama. Tal polnud enam jõudu käes. Nad olid nagu puding. Nad mõlemad puhkasid mõnda aega pingil, kus munk oli just maganud. Siis sulgesid nad puust ukse enda taga. Töö oli tehtud. Hugo sirutas käe taskusse, võttis välja väikese rahakoti ja valas selle kõik käest välja. „Kolm šillingit tünnis, kaks igale poole!“ ütles ta uhkelt ja andis Alvale oma osa. „Aitäh!“ Ta annaks raha hiljem Georgile. „Tule, me peame Peteri üles otsima.“ Ta võttis Hugo käest kinni ja tõmbas teda enda järel. Hugo komistas ja jooksis talle järele, mis nägi üsna naljakas välja, sest ta peitis raha taskusse. See ei olnud nii lihtne, sest tema kõht oli tänu särgi all olevale linale veelgi suurem. Ta leidis vaevu oma tasku üles. Alva tundis end nii kihisevalt ja õnnelikuna, et pidi lihtsalt jooksma. Aga nad hiilisid vaikselt kloostrist välja.

Peeter ootas juba nurgal. Wismari turuplats oli peaaegu tühi. Seal olid veel mõned kioskid, mis müüsid toitu ja kuuma jooki. Alva vend seisis talupoja pere suure vankri juures. Ta rääkis jälle Alreichi ja tema naisega. Jällegi näis, et nad tunnevad üksteist. Georgil oli käes leib ja jook. See oli ilus õhtu. Mõned inimesed olid veel väljas soojas hämaruses. Peter hakkas jooksma. „Tule, lähme sadamasse ja vaatame, kas isa on tagasi ja siis paneme Hugo magama!“ Ta naeris. Teised kaks jooksid talle järele.
Kui nad sadamasse jõudsid, istusid nad kai seinale ja lasid jalad rippuma. See lõhnas nii hästi värske leiva ja suitsukala järele. „Mul on nälg!“ ütles Alva. Tal oli nüüd raha ja ta võis midagi osta. Ta vaatas oma sõpradele otsa, kes samuti ei pidanud tema ideed halvaks. Siis läksid nad ühe kioski juurde ja ostsid suitsukala ja värsket leiba. Hugo jooksis oma isa õlletehase juurde ja sai suure pudeli uut puuviljaõlut. See oligi õhtusöök! Alva pidi Helmke peale mõtlema. Kas ta oli turvaliselt kohale jõudnud? Võib-olla oleks Helmkele ka ilus õhtu päikeseloojanguga, suitsukalaga ja tema hea sõber Albertiga. Kindlasti, mõtles ta ja oli rahul. Peeter istus talle väga lähedal ja see tegi teda õnnelikuks. Ta tundis tema soojust ja värskelt pestud riiete lõhna. Ta ei olnud määrdunud ja räpane nagu Hugo ja tema, kes olid tunnelis roomanud ja üle rottide roninud. Peter lõhnas seebi ja tubaka järele ning ta mõtles, kui palju õnne ja julgust on vaja, et Peteriga ühel päeval abielluda. Äkki tõusis Hugo püsti ja ütles hüvasti. Ta ütles rõõmsalt Alvale: „Seekord olen ma kiirem kui mu isa, sa ei saa täna märjaks.“ Alva oli rõõmus ja Peter ja tema läksid samuti koju. Kui Peeter oli Alva koju viinud ja kui ta vanemate suurde kauplusmajja sisenes, lõhnas see tema lemmiktoidu järele. Kartulid liha ja sultanikastmega. Tema isa oli lõpuks ometi tagasi,

tervelt ja tervelt. Tagasiteel olid nad Hollandi saarte juures karile sõitnud ja tema laev oli lekkima läinud. Kuna selle parandamine oleks võtnud liiga kaua aega, oli ta oma purunenud laeva friislastele maha müünud ja palganud usaldusväärsed vedajad, et oma kaupu edasi müüa ja uusi osta. Vahepeal oli ta koos oma meestega palganud isegi kaks sõdurit, et vältida rünnakut. Sel õhtul teatasid tema vanemad, et Peeter läheb oma isaga järgmisele reisile kaasa, et ta on valmis järgmiseks sammuks oma elus, et ta peaks kogema hansalaste hiilgust seni, kuni see kestab, ja et nad on tema üle väga uhked. Peeter seisis keldris, oma suures majas, tohutu hulga kaupade ja kaupade vahel, villa, peente kangaste, hinnaliste vürtside ja saladusi täis tünnide vahel. Ta oli nüüdseks täiskasvanud. Ta näeks suurt, laia maailma, õpiks tundma võõraid inimesi ja kogeks seiklusi nii maal kui ka merel. Ta mõtles Alvale ja sellele, kui vapper ta täna labürindis oli, kui uhke ja räpane ta pärast seda oli ja kui väga ta temast puudust tunneks. Peter astus väga lähedale keldri telliskiviseinale ja kuulas. Võib-olla kuuleks ta mungasid veerevate tünnidega.

5. peatükk

Alva magas oma voodis, soojadesse tekkidesse mähituna. Ta nägi unes piraate ja jääkarusid, laevu tormides, nägi hullumeelseid asju ja ärkas äkki üles. Alguses arvas ta, et see olid hääled tema unenäos olevast koogist, millel olid valged ja punased triibulised purjed, millel ta kaptenina meredel sõitis. Kuid hääled tulid köögist. Ta kuulis oma venda Georgi, ta kõlas väga murelikult. Ta rääkis Mariale ja Alva sai justkui aru: „...Seda ka. Ma olen lihtsalt...“. Ta vaikis järsku ja ei rääkinud oma mõtteid. Maria ütles midagi sellist: „...ta saab aru. Ära muretse selle pärast. See oli tähtis. Me vajame raha!“ Ja siis kõlas veel üks hääl, mis rääkis Maria. Pehme, õrn naishääl. Alva ei tundnud seda ära. Naishääl rääkis meeletult ja põnevil Maria poole. Ta ei mõistnud ühtegi sõna, ainult seda, et Maria ja Georg peavad lahkuma, ja seda väga kiiresti, ja Alva arvas, et see on kuidagi seotud haiglasega. Ta keeras end ümber, kugistas end oma tekkidesse ja tõmbas need üles, et ta midagi ei kuuleks, ning jäi kohe uuesti magama. Järgmisel hommikul ei ärganud ta kastis. Ta lebas voodis ja tema kõrval oli Georg, kes nägi kohutavalt välja. Tal olid silmade all paistes ringid, juuksed olid kortsus ja ta haises. Ta oli üleni higine ja lebas voodis riietes, ilma tekita, sest Alval oli üks. Ta istus püsti ja püüdis Georgist voodist välja ronida. Ta pigistas tema kõhtu ja jalgu. Georg ärkas üles ja Alva käskis tal tagasi magama minna. Ta läheks turule. Ta kattis ta õrnalt kinni, kuid Georg istus ärkvel. „Kõik on hästi,“ ütles ta naeratades. „Sa võid tagasi magama minna.“ „Kus on Maria?“ küsis Georg kähiseva häälega. Georg oli täiesti ärkvel. Ta nägi väga murelik välja. Alval tekkis kohe libavärinad. „Mis on viga?“ küsis ta riideid vahetades. „Kas midagi on juhtunud?“. Georg vaatas teda suurte silmadega ja neelatas. Oli kuulda, kuidas keegi uksega näpistas. Maria tuli sisse. Ta nägi neid kahte voodi ääres, üks täiesti abitu ja teine täiesti teadmatuses. Ka Marial olid silmade all paksud ringid, ta nägi väga väsinud välja. „Tere Alva, sa oled juba ärkvel.“ Maria rääkis magusalt, muidu oli ta Alva suhtes alati nii range ja reserveeritud. Maria ja Georg vaatasid teineteisele otsa. Georg hakkas aeglaselt püsti tõusma. Alva ei saanud enam midagi aru. Tema suu läks kuivaks, siin juhtus midagi. Maria istus maha ja ütles vaikselt Alvale: „Tule siia, istu minu kõrvale.“. Alva istus ja Maria võttis teda kohe mõlemast käest kinni. Georg liitus nendega, istus samuti maha ja pani oma suured käed naise käte peale. „Meil on teile midagi öelda...“ ütles Georg. Ta vaatas lauale ja neelatas. „Öösel...“.

Ta otsis õigeid sõnu ja hõõrus siis käed reitele. „Eile öösel juhtus midagi.“ Maria käed olid soojad. Alva püüdis soojusele keskenduda. See tundus nii hea. „Mis see oli? Mis juhtus?“. Alva otsis silmakontakti ja äkki täitusid tema silmad pisaratega, kuigi ta ei teadnud, mis toimub. „Helmke...“ ütles Georg. „Ta on surnud.“ Georg kõhkles, tema hääl ei andnud järele. Ta oli Helmke ka kogu elu tundnud. Ta ei suutnud jätkata ja Maria võttis tema eest üle. „Helmke suri eile õhtul. Ta uinus rahulikult, vaatas Alvat. See juhtus väga kiiresti. Sõber helistas mulle, sest ta arvas, et me saame teda veel aidata, aga kui ma kohale jõudsin, magas ta rahulikult. Tal oli võluv naeratus näol ja ta lebas oma voodis, sinna sisse mässituna ja kallistatuna.“. Järsku murdus Georg kibedalt nutma. Tema keha värises. Alvat raputas venna uskumatu kurbus. Ta tundis end täiesti muserdatuna. Helmke oli surnud? See ei saanud olla. Ta oli kaotanud veel ühe lähedase. Ta ei teadnud, kuidas selle valuga toime tulla või kust leida jõudu oma venna lohutamiseks. Ta mõistis, kui pinges ta sisemiselt oli. Maria istus liikumatult laua taga. Ta jõllitas lauda ega öelnud enam midagi. Alva ei tohtinud kunagi teada saada tõelist lugu. Mälestused sellest õhtust olid liiga kohutavad. Maria võpatas, kui ta sellele mõtles. Helmke oli hilisõhtul Albertilt koju läinud, nad olid veetnud ilusa õhtu, söönud ja joonud. Ta oli väsimusest mõnevõrra toibunud ja oli olnud piisavalt tugev, et koju minna. Aga siis oli ta teel kokku kukkunud ja löönud pea vastu kivi. Ta ei olnud surnud, kuid haav oli veritsanud. Helmke oli ilmselt uimastunud, sest ta ei olnud enam üles tõusnud. Üks sõber oli ta leidnud, kuid ei olnud suutnud teda jalule aidata. Nii et ta oli jooksnud Maria juurde, et abi saada. Kui nad kolmekesi Helmke maja juurde jõudsid, tervitas neid kohutav vaatepilt: Helmke oli surnud. Kuid see polnud veel kõik: metsikud koerad olid just ründamas elutu keha ja võtsid selle kaasa, kui nad kolmekesi lähenesid. Tagasi jäid vaid Helmke rebenenud ja verised riided. Maria hingas raskelt. Ta ei tohtinud seda Alvale kunagi öelda. Georg tõusis püsti, pühkis mõlema käega nägu ja läks ümber laua Alva juurde. Ta kallistas teda kõvasti. „Mul on sulle halbu uudiseid.“ Alva pisarad veeresid mööda ta nägu ja ta vaatas teda. „Mul on nii kahju...“ alustas ta. Alva hammustas oma ülemist huult. Ta jätkas sosinal: „Eile müüsin ma meie purjekaardi maha.“ „Sa tegid mida?!“ See oli Alva jaoks liiga palju, rohkem, kui poolakas inimene taluda suutis. Ta tõusis püsti, küünitas lauaplaati ja karjus. „Mis päev see on? Miks sa selle maha müüsid?“. „Me vajame raha. Me peame maksma üüri. Meil on vaja uusi riideid. Ma ei teeni piisavalt ja Maria ei saa tavaliselt ka raha. Ta saab alati ainult toitu. Ma jätsin natuke ka sulle alles. Sa saad selle, kui hiljem tagasi tuled..., ma...“ Ta torkas: „Ma selgitan seda sulle hiljem.“ Alva istus uuesti maha. Ta ei osanud enam midagi öelda. Ta nuttis ja oli vihane. Tema purjekas! Kuidas võis ta kunagi jälle õnnelik olla, kui ta ei saanud isegi purjetada? Maria püüdis teda lohutada: „Me tõime sulle Helmke vankri. See võiks sulle hea olla, et sa veedad turul normaalse päeva.“ „Normaalne päev?“ mõtles Alva: “See saab olema mu elu kõige hullem päev.“ Kõik oli kadunud! Ta tahtis karjuda. „Ma ei vaja uusi riideid. Mulle meeldivad need, mul on need olemas, ... ema tegi need mulle!“ „Ma tean...“ ütles Georg, “... see oli ka talveks mõeldud, siis on meil kõigil uusi riideid vaja.“ Ta ohkas. „Me tõime sulle vankri, see on turupäeva jaoks kaubaga koormatud. Helmke oleks tahtnud, et see oleks sinu jaoks nii.“ Sõna Helmke juures täitusid ta silmad taas pisaratega. „Me võtsime ka teie kanad. Nad on all õues ja võivad esialgu siia jääda. Gustje on andnud selleks loa. Nii et võite igal hommikul viis muna võtta, kui soovite.“ Maria jätkas: „Käru on hoovis. Palun minge turule, palun avage kiosk, nagu te alati teete. See on sinu jaoks oluline.“ Maria vaatas talle sügavalt silma. Aga Alva ei mõistnud, miks see oli oluline. See polnud praegu oluline. Ta ei vajanud seda turupäeva. „Lihtsalt tee seda. Palun!“ Maria

kordas. „See teeb sulle head. Sa pead liikuma, ära istu siin. Muidu ei pruugi sa kunagi enam püsti tõusta ja su elu jääb selliseks, nagu ta praegu on.“ Alva nuttis, mõeldes Helmke sõnadele viiest uuest uksest, kui uks sulgub. Ta ütles läbi pisarate: „Ma ei tea, kas ma suudan seda teha.“ Georg võttis teda mõlemast õlast kinni. „Me suudame seda teha. Me suudame seda koos teha, kõik jätkavad sealt, kus nad eile pooleli jäid.“ Maria ütles: „Maailm näeb täna õhtul jälle teistmoodi välja. Ma võtan täna õhtul vaba päeva. Võib-olla saame õhtu koos veeta.“ Alva hingas sisse ja mõtles Helmele, tal oli hea meel, et ta oli just nii magama jäänud, nii nagu ta oli alati soovinud. Nüüd oli ta taevas ja võib-olla vaatab ta tema peale alla ja oleks õnnelik, kui Alva läheks turule ja müüks talle õunu. „Ja mida ma selle rahaga teen?“ nuttis Alva. Ta vaatas läbi pisarate Maria poole. „Hoia sa seda, see on sinu jaoks.“ Maria ja Georg vaatasid teineteisele otsa.
Georg läks Maria juurde ja kallistas teda kõvasti. Nad mõlemad vaatasid Alvat. Maria noogutas talle ja Alva mõistis. Alva tõusis püsti, läks ukse juurde, ilma et ta oleks ümber pööranud, ja ilma ühegi sõnata laskis trepist alla, lasi kanad õue, puistas põrandale vilja ja avas mõtteisse vajunud väikese ukse sigalasse. Pisarad voolasid ta silmadesse ja ta ei märganud, et uks ei lukustunud korralikult, vaid kippus lõdvalt hingedel. Hoovis seisis Helmke kaubaga täidetud vanker. Kui ta vankrit nägi, nägi ta oma mõtetes ikka veel Helmket sellel istumas, väiksena ja õnnelikuna. Nüüd oli Helmke surnud, ta ei pidanud enam vaeva nägema ega valu taluma. Ta haaras vankri ja läks turule, ütlemata Gustavile ja Gustjele tere. Käru oli uskumatult raske, palju raskem kui tavaliselt. Kuidagi sai Alva sellega hakkama. Kuna tema maja ei asunud Lübsche Strasse lähedal, võttis ta teistsuguse marsruudi turule. Selle tulemusel ootas väike poiss pahaaimamatult tee ääres oma väikese korviga, mis oli täis puupüüniseid.
Kui ta jõudis turule, seadis ta end sisse. Tal polnud kellelegi silmi. Ta ei näinud kodanikke, ei Martha ega Alreichi. Ta vaatas ainult alla, puust tänavale. Lapsed tulid tema juurde, Anselm ja Bruno ulatasid käe, nad võtsid õunakorvid ja panid need üles, nii nagu Helmke ja Alva olid alati koos teinud. Nad panid kauba lauale ja Bruno küsis: „Kas Helmke tuleb?“. Alva oli jäigastunud kui laud, ta ei suutnud end liigutada, pisarad tulid kohe silmadesse. Ta ei suutnud sellest rääkida. Alreich tuli kohale ja võttis lapsed sülle. Muidugi teadis ta, et kui Alva tuli üksi nutma, oli ainult üks seletus. Pärast lapsi võttis ta Alva sülle. Ta kallistas teda pikalt ja tihedalt ning ehitas siis ülejäänud ümber. Ta asetas kasti tagurpidi keskele, pani tekid peale ja lükkas Alva ettevaatlikult maha, et ta saaks istuda. Alva lasi kõigel toimuda, nüüdseks oli ta lõpetanud nutmise ja vaatas lihtsalt ettepoole. Ta tundis, et on nagu kellukese all, kogu maailm jäi seisma. Tema purjekas oli kadunud ja Helmke oli surnud ja nüüd istus ta siin ja ei teadnud, mida edasi teha. Ta oli halvatud, kõik seisis tema jaoks paigal. Kõik juhtus justkui aeglustatult. Ta ei märganud, kuidas elu tema ümber sebis, valju ja värviline ja ülevoolav. Müüjad karjusid talle paremale ja vasakule. Lapsed naersid, linnahalli ees mängis muusika. Ja raekoja sees jätkusid läbirääkimised. Störtebeker oli ikka veel linnas. Kuid ta ei märganud midagi sellest sebimisest. Tema kõrval asuvas kioskis kolisesid taldrikud põrandale, see oli valju, kuid Alva istus seal ja ei märganud peaaegu midagi. Üks naine püüdis temalt õunu osta, kuid kui Alva ei reageerinud, viskas ta šillingi sülle.
Teine naine kõndis edasi, ilma et oleks midagi ostnud. Mõned kliendid võtsid lihtsalt selle, mida nad vajasid, ja panid selle asemel korvi mune ja juustu. Martha jälgis seda kõike. Ta tõusis oma kioskist üles ja ütles Brunole: „Kas sa võiksid mulle puid ja väikese laterna, õlilambi, tuua?“.

Seejärel läks ta Alva juurde. Ta istus tema kõrvale põlvili. Ta oli toonud kaasa väikese lõkkeküna. Ta süütas Bruno puiduga tule ja pani oma malmist pliidi üles. Ta täitis veekeetja veega ja hakkas siis vanu õunu lõikama. Martha kooris kõik halvad tükid ära ja lõikas ülejäänud jämedateks tükkideks ning pani need keevasse vette. Bruno tuli jälle, seekord koos oma väikese vennaga Anselmiga, kes klammerdus Bruno külge ja vaatas kurvalt Alva poole.
„Emme, kas sul on veel midagi vaja? Isa küsis," küsis ta sosinal. Ema palus veel magusat siirupit. „Ja tooge veel üks kann vett, palun!" Bruno ja Anselm tõid kõik, mida ta vajas, samal ajal kui Alreich oma tegelikus turuplatsil usinalt kaupa müüs.
Vahepeal oli turupäev muutunud suureks festivaliks. Rahvast oli palju rohkem kui tavaliselt. Valju muusika ja lõbusad peod iseloomustasid nüüd turgu. Alva jälgis seda koos poistega, kuid võtmata silmi Grapenilt. Vahepeal oli õuna- ja veesegu muutunud moosiks ja esimesed ostjad peatusid. „Mida sa keedad?" küsis üks neist. „See lõhnab maitsvalt!" ütles teine. „See on õunapüree, kas te tahate seda proovida?" „Oh jah, ma tahaksin väga." Mitmed inimesed kogunesid stendi juurde. „Ma tahaksin ka seda proovida!" ütles pottsepp ja ulatas talle väikese taldriku. Martha täitis selle õunakastmega ja ulatas talle tagasi. Pottsepp maitses seda ja pööras näo südamlikuks naeratuseks. Alva aga istus seal, osalemata, märkamata isegi kioski ümber toimuvat sebimist. Martha müüs nüüd õunakastet. Bruno tõi veel puid, aitas õunu lõigata ja varsti olid mõlemad korvid tühjad. Alva ei tundnud isegi Peetrit, kes tahtis talle oma uudiseid rääkida ja oli seetõttu teinud väikese kõrvalepõike läbi turu. Seekord olid tal nahad kaenla all, et neid toimetada. Alreich oli märganud Peetri murelikult istuva Alva murelikku pilku ja kutsus ta enda juurde. Ta ütles talle, mida ta kahtlustas. Peter sai aru, noogutas hüvasti ja läks oma teed. Peter oli tegelikult tahtnud talle rääkida oma õhtust koos isaga ja seiklusest, millele ta oli minemas. Aga nüüd ei julgenud ta temaga rääkida. Alva liigutas end, ta ei suutnud kauem istuda. Tema tagumik valutas kõvast kastist hoolimata kõigist tekkidest. Ta oli näljane ja tundis end kurnatuna. Martha ulatas talle õunakastme ja istus tüdruku kõrvale kasti. Ta kallistas teda soojalt ja ütles: „Me oleme alati sinu jaoks olemas, kui sa meid vajad." Need sõnad ja kallistus tundusid hästi ja Alva ei tundnud end enam nii üksi.
Martha oli kena ja lõhnas hästi. Martha oli pehme. Martha nägi välja nagu tema ema ja ta tundis, et ema oli tulnud tagasi Marthasse, et teda lohutada. Alva tõmbas Martha enda ligi ja pigistas teda nii tihedalt, kui suutis. Martha lasi seda teha. Ja Alva arvas, et ta ei lase teda enam kunagi lahti. Ta ei tahtnud enam kunagi lasta taluperesid. Martha silitas Alva pead ja ütles: „Kõik saab korda. Ühel hetkel saad sa aru, et kõigel, mis juhtub, on eesmärk. Kõigil on põhjus, sa pead kannatust. Paljusid asju mõistad alles siis, kui oled täiskasvanuks saanud, ja mõningaid asju alles siis, kui oled vana, nagu Helmke. Tal oli hea elu. Tal olid sina, Alva." Alva noogutas ja ütles: „Maria ütles, et ta uinus rahulikult ja naeratades." „Noh, näed," ütles Martha. „Siis on kõik õige.
Siis on nii, nagu peabki olema. Ta oleks sinu üle nii uhke, kui ta saaks sind nüüd näha, kuidas sa vapralt oma puuri jätkad." „Jah." Alva oli tõepoolest uhke. Ta tundis end nüüd hästi, kuidagi täiskasvanuna. Nüüd oli ta täiskasvanu ja ta oli enda üle uhke. „Georg ütles, et ma peaksin Böttcherstraße'sse härra Mülleri juurde sõitma. See tähendab, et ma ei ole homme siin.". Martha noogutas mõtlikult, kuid naeratades. „Aga sa võid mind siin aidata..." Ta osutas oma kioski poole, "...ja Alreich ja lapsed rõõmustavad sind. Neil pole veel õde!" Martha silitas oma kõhtu ja alles siis sai Alva aru, et tema kõht on paks ja et ta ootab last. Alva naeratas. „Ma olen sinu eest nii õnnelik," ütles ta ja kallistas Marthat veel kord

tugevalt. „Kuule, ma lähen oma auto juurde ja vabastan Alreichi, et ta saaks puhata. Sina segad õunakastet ja kui see kõik ära on, lase lihtsalt tuli kustuda. Aga palun võta kõigepealt katel maha. Nüüd pead sa lihtsalt hästi segama, et see ei põleks!“ Seejärel tõusis ta püsti ja kõndis üle kitsa koridori oma käru juurde. Inimesed tulid ja ostsid õunakastet, moosi, kõrvitsat ja kimbukesi kuivatatud lilli. Tuli põles maha. Seal oli veel natuke õunakastet ja Alva nautis seda. See maitses nii maitsvalt magusalt ja puuviljaselt, ta polnud kunagi varem midagi sellist söönud. Ta oli õnnelik, et see päev võis veel hästi lõppeda. Kahjuks ei tulnud Peeter kohale. Ta oli šokeeritud ja ei suutnud Alva kurbusega hästi toime tulla. Raekoja ette oli jälle palju rahvast kogunenud. Nad võisid vaid loota, et pakt Likedeeleritega toob neile rohkem kasu kui kahju. Paljud piraadid lahkuksid nüüd ilmselt Wismarist. Keegi ei tahtnud sellest ilma jääda.
Alva pakkis oma asjad kokku. Ta nägi ka, et talupoegade pere oli lahkumas. Nad pakkisid rohkem kokku, kui nad tavaliselt eelnevatel õhtutel tegid. Tõenäoliselt sõidavad nad tagasi oma talusse. „See on õnn,“ mõtles Alva, “et nad lahkuvad turult samal ajal kui mina. Muidu ma ei jõuaks homme läbi.“ Tal oli hea meel, et ta sai vankri üle anda. Kõik meenutaks talle Helmke. Ta peaks otsima uue töökoha. Võib-olla võiks ta aidata Peteril kaupa toimetada. Siis saaks ta rohkem ladina keelt õppida ja isa oleks õnnelik. Ta arutaks seda Peteriga täna õhtul. Ta lõpetas vankri laadimise, vaatas veel kord ringi, et veenduda, et ta ei ole midagi unustanud, ja läks talunike juurde. „Ma tahtsin hüvasti jätta ja tänada teid abi eest!“ Poisid kallistasid teda. „Varsti kohtumiseni!“ ütlesid nad ja jätkasid mängimist.
Martha ja Alreich hoidsid käest kinni ja kiirgasid Alva poole. Alreich silitas oma naise kõhtu. „Naljakas,“ imestas Alva, “et ma ei märganudki enne seda, et olen rase.“ Nad nägid õnnelikud välja. Nad olid suur pere. „Hüvasti teile. Varsti kohtumiseni!“ „Varsti kohtumiseni,“ ütlesid nad mõlemad naeratades. Alva arvas, et see oli natuke kummaline. Ta arvas, et hüvastijätt oleks olnud palju liigutavam. Lahkudes pöördus ta uuesti ringi, mõlemad seisid ikka veel seal ja lehvitasid talle, naeratades kõrvuni. Kui ta oma tühja vankriga Wismari raekojast möödus, oli seal ikka veel suur sagimine. Ta nägi ainult sõdureid ja valvureid. Kahjuks ei näinud Klaus Störtebekerit.
Võib-olla olid piraadid ikka veel hoones. Õnneks näis kõik olevat rahulik, sest ta ei kuulnud seestpoolt mingit kaklust ega karjumist. Ilmselt saaksid nad seekord omavahel läbi, rikkad nõukogulased ja kurikuulsad piraadid. Alva viis auto Franzile Böttcherstrasse'ile. Pärast tahtis ta Hugo juurde põigata ja teda võib-olla üles äratada. Peter ühineb nendega hiljem. Ta kõndis aeglaselt sadama poole, mööda kitsaid, kõrgeid, rikkalikult kaunistatud võraste maju.
Õnneks oli Hugo juba ärkvel. Ta istus koos isa Hansiga oma õlletehase ees trepil. Paljud tema õed-vennad mängisid selle ees sangpommi. Alva ei olnud kindel, kas ta tahab Hansiga kohtuda. Aga siis mõtles ta, et see päev ei saa enam hullemaks minna, võttis end kokku ja läks nende kahe juurde. „Noh, piraatnukk!“ Hans irvitas talle vastu. „Tere Alva, tore, et sa tulid.“ Hugo tõusis püsti ja kadus õlletehasesse.
Hans istus ikka veel trepil. Nad vahtisid teineteist silmade kõrgusel. Hansi silmad ahenesid pilkudeks ja ta irvitas üha rohkem, kuni lõpuks noogutas tunnustavalt. „Ma olen kindel, et su isa on sinu üle uhke, piraatnukk.“ Alva ei suutnud hingata, ta pingutas end sisemiselt, tohutu raev tõusis temas. Ta tahtis teda lihtsalt lüüa. Ta pidi seda lihtsalt tegema. Ta oli nii vihane: kõik need haisevad räbalad, see vastik irve, see nimi ja nüüd ka viide tema isale. See oli liiga palju! Mis see kõik oli, miks ta oli tema suhtes selline? Ta pigistas rusika kokku, hingas sügavalt sisse ja.... tuli Hugo, käes leib ja täidetud lapp ja kolm kruusi õlut.

„Kas sa tuled?“ hüüdis ta möödudes Alva selja taha. Alva pöördus koheselt ümber ja jooksis talle järele läbi linnavärava sadama poole.
Peter ootas juba tema lemmikpaigas. Ta nägi närviline välja. Taustal võis näha piraatide hammasrattaid. Need olid koormatud relvade, suurtükkide ja toiduvarudega. Sõbrad istusid maha. Alva, nagu alati, keskel ja Hugo jagas kaasa võetud toitu. Nad sõid ja jõid vaikides. Nad vaatasid, kuidas loojuva päikese valgus kastis sadamat sooja oranži värviga ja tundus, et päev kaotab kogu oma hektilisuse ja raskuse, nagu oleks kastides ja paalides vaid kerged suled. Töötajad muutusid aeglasemaks, vaiksemaks ja rõõmsamaks. Läänemerd lainetas kerge tuul ja horisondile kogunesid esimest korda üle pika aja pilved. „Helmke on surnud,“ ütles Alva vaikusesse. Mõlemad poisid peatusid liikumises. Taas vaikus. „Mida te siis nüüd teete?“ tahtis Hugo teada. Mõlemad panid käe tema ümber. Alva nautis seda hetke.
„Ma valin uue ukse, ühe viiest.“ Hugo vaatas teda tühjalt kõrvalt. „Häh?“ Siis hammustas ta juustu ja jätkas sadamas toimuva jälgimist. Väike must kass kõndis rahulikult Hugo poole. „Alva...“ ütles Peter. „...mul on sulle ka midagi öelda. Mu isa tuli eile õhtul koju ja rääkis mulle paljudest seiklustest. Ta rääkis kaubateedest ja kontaktidest. Ta tahab, et minust saaks kunagi selline kaupmees nagu temast.“ Ta rääkis ebamugavalt, murelikult ja hakatult. „Seepärast peaksin ma ka ladina keelt, navigatsiooni ja geograafiat, aritmeetikat ja kirjutamist õppima. Ta tahab, et ma järgmisel reisil temaga kaasa läheksin...“. Alva hoidis hinge kinni. Veel üks uudis! Millal need kohutavad uudised lõpuks ometi lõppevad? „Sa lähed laevale, sa lahkud Wismarist?“ Ta oli nii armukade: ta läheb merele. Ta oli kurb: ta ei ole enam temaga koos. Üks kajakas kräunis nende peade kohal. Keegi ei öelnud midagi. Keegi ei julgenud neelata ega isegi hingata. Väike kass roomas lustlikult mööda igaühe jalgu, kord edasi, kord tagasi. Õhkkond oli pingeline, kuni Alva teatas: „Ma olen teie eest õnnelik!“ Hugo lasi valjusti ja kergendatult hingata ning hammustas südamlikult oma leiba. „Mida?“ küsis Peeter. „Kas sa ei ole kiuslik või kurb või löö mind...?“ “Jah, tegelikult tahaks!“ Ta irvitas talle, vaatas tema ilusatesse silmadesse ja igatses teda juba. „Ma ei kadesta seda kogu südamest. Mine oma reisile, aga sa pead mulle lubama, et tuled tagasi. Ja sa pead mulle lubama, et sa ei mängi kangelast! Sa pead tervena Wismari tagasi tulema. Kui piraadid tulevad, siis peida end!“ Ta võttis lonksu õllekruusi. „Sa pead Wismari tagasi tulema. Ma ootan sind siin!“ „Tõesti?“ Peter vaatas talle lootusrikkalt silma. Nende ninad puutusid väga lähedalt kokku. Ta võis peaaegu tunda mehe pehmet nahka, tema õrna hingamist. Ta ei tahtnud lõpetada tema vaatamist. Ta nautis seda. See oli vaid väga lühike hetk, kuid nüüd teadis ta, et Peter ja tema kuuluvad kokku. Alva oli õnnelik, õnnelikum kui kunagi varem oma elus.
Peter pöördus näriva Hugo poole: „Kuidas su päev oli? Kas sa leiutasid uue õllesordi?“ „Jah, ma proovisin täna midagi uut. Suitsukala.“ Alva laskis ohkama. „Uhh!“ Peeter naeris, peaaegu karjudes: “Sa ei saa ju tõsiselt rääkida, see ei saa ju maitseda.“ „Ei, see ei maitse ka hästi.“ Hugo raputas pead. „See pidi maitsema sadama ja mere järgi, ma tahtsin luua hansaliku õlle. Lõpuks kallasin selle kõik ära.“ „Vili...“ ütles Peter “... see oli tõesti hea mõte. Miks sa ei proovi teisi puuvilju?“ „Jah, või võib-olla isegi vürtse,“ pakkus Alva. „Vahel on turul kaneeli.“ „Jah, täpselt!“ kinnitas Peter. Ta võttis välja väikese kotikese ja andis selle Hugole. Peeter ütles: „Siin on erinevaid maitseaineid. Vaadake!“. Ta võttis välja väikese paberitüki ja pakkis selle lahti. Sees oli pulber. „Lase mul seda nuusutada!“ vastas Alva. „Mis see on?“ Peeter vastas: „See on karri.“ Alva ulatas paberi Hugole, kes oli meeldivast lõhnast väga üllatunud. Peeter voltis paberi kokku, pani selle kõrvale ja võttis

teise välja. See sisaldas punast pulbrit, mida nad mõlemad nuusutasid. „Ja mis see on?“ küsis Hugo. „See on ...“. Peter nuusutas seda uuesti. „... see on paprika!“ „Miks sul see kõik kotis on?“ küsis Alva. „Mu isa tahab, et ma seda õpiksin. Ta tahab, et ma seda hiljem ära tunneksin, kui me reisime.“ Hugo noogutas heakskiitvalt. Peeter pakkis järgmise paberi lahti ja nii läks see veel mõnda aega, kuni nad olid kõik vürtsid läbi käinud. See oli imeline, kõigil oli tunne, et nad on teises linnas, ja Hugo püüdis kõik meelde jätta. „Kas sa saad mulle midagi oma reisilt kaasa tuua ja ma teen head õlut. Ma luban! Äkki saad mulle ka uusi humalasorte tuua?“ ütles Hugo Peetrile. Peeter naeris. „Muidugi teen ma seda. Ma toon sulle kõike, mida sa tahad. Kui sa pruulid head õlut, siis ma müün su õlut üle kogu maailma!“ „Suurepärane!“. Hugo oli vaimustuses. „See on geniaalne plaan. Ma teen seda!“. Nad istusid kastidel ja vaatasid sadamas toimuvat sebimist, nautides hilissuvist, sooja päikest nende nägudel, kui see aeglaselt loojus. Nad kuulasid, kuidas kajakad nende peade kohal laulavad, ja jälgisid, kuidas kassipojad sadamas laiali pilluvad. See oli tore aeg, mõtles Alva. Päev algas kohutavalt, aga selle lõpp on nii imeline. Ta mõtiskles. Ainult üks asi on puudu... ja ta kortsutas kohe nina ning mõtles Hugo isa haisevale, kleepuvale rätikule, mis ilmselt tabab ühte neist, nagu igal õhtul. Aga seekord ei oleks ta ohvriks. Seekord ei kannataks ta seda haisevat rätti, mis on tema pea külge kleepunud murude ja juustega. Kõik tema sees hakkas pingestuma, nagu ootaks ta salaja seda, mis tuleb.
Ta pingutas end. Alva oli juba nii pinges, et see tegi haiget. Siis lõpuks tundis ta tõmmet, tajus, et keegi seisab tema taga, hüppas püsti, pöördus ringi ja karjus: „Ei! ... Mitte täna!“ ja lõi kedagi kogu jõuga kõhtu. Ta ei näinud, kes tema ees seisis, ta oli kindel, et see oli Hans, nagu alati. Alva tajus, et keegi seisab tema ees, kuid rind ei olnud nii pehme, kui ta oli oodanud, mitte nii pehme kui paks, ülekaaluline mees. Hetkega jäi aeg seisma ja kõik müra tema ümber vaikis. Juuksed tema kaelal käherdusid ja ebameeldiv tunne kerkis tema sisemusse. Ta võpatas, kui mõistis, et tema rusikas ei kao Han'i sisikonda, vaid põrutab sõna otseses mõttes ära. Ta kuulis madalat, lämmatatud virinat. Alva söandas vaevu silmi tõsta. Tema ees seisev mees oli vähemalt sama pikk kui Hugo isa, ainult palju tugevam. Ja tema käes ei olnud mingit niisket rätti. Üks käsi toetas ta mõõga otsa, mida ta kandis vööl. Teine oli rusikasse surutud. Alva seisis seal külmunult, ei julgenud liigutada. Kuidagi lootis ta, et see kõik on vaid unenägu või et ta on nähtamatu. Ta oleks tahtnud koheselt õhku kaduda. Tema ülesrullitud varrukate alt tulid esile väga lihaselised käed, päevitunud ja kaetud peente armidega. Alva hoidis pead allasurutud, külmunud, rusikaga võõra mehe kõhus. Ta nägi, kuidas tema rusikas lõdvenes ja liikus väga aeglaselt tema kõhus olevale pingulisele rusikale. Suur, päevitunud, tugev käsi lebas õrnalt tema väikesel, kiviks muutunud käel. Alva tundis häbi. Tal oli piinlik. Kitsaste silmadega võttis ta kogu oma julguse kokku. Siis tõstis ta aeglaselt pead nii palju, et mõistis, et mees tema ees ei olnud Hans! Ta seisis seal mõõga ja mustade, narmendavate saabastega, seljas kollane särk, beeži värvi rüü ja punane vest! Oh ei, mõtles Alva, tema pilk liikus üha kõrgemale ja kõrgemale, kuni ta näo ära tundis. Ta vaatas väga sõbralikule, naeratavale näole. Hetkel, mil nende silmad kohtusid, pupillid vastamisi, tabas Alvat nagu välk. Kõik tema kehas tõmbus: alates jalapeast kuni viimase närvini tema ajus. Ta oli šokis ja tundis, et hakkab kohe-kohe minestama. Kas see võis olla? Jah! Ta oli selles kindel! Nüüd teadis ta: see oli paljas tõde. Ta vaatas oma isa silmadesse! Ta vaatas tema silmadesse ja tundis kohe ära tingimusteta armastuse. Tema silmadesse valgusid pisarad. Milline hullumeelne päev! Teda läbis hubane soojus, nagu nähtamatu embus, ta oli sõnulseletamatult õnnelik. See oli

Klaus Störtebeker, kes seisis tema ees. Klaus Störtebeker oli tema isa! Kas see oli võimalik? Mees irvitas ja ta sai liblikad. Ta eemaldas õrnalt ja ettevaatlikult naise käe oma kõhult. Ta avas selle ja asetas selle oma südamele. Ja sel hetkel sai ta aru, et mees teadis väga hästi, et Alva on tema tütar. Ta tundis tema südamelööki. Väga aeglaselt sai ta taas teadlikuks oma ümbrusest. Hans seisis tema isa taga, tal polnud täna lappi käes. Ta nuusutas ja pühkis käeseljaga oma tilkuvat nina. Tema silmad olid niisked ja ta nägi kohutavalt õnnelik välja. Kas ta oli seda kogu aeg teadnud? Hugo seisis temast paremal, süles pehmo must kass. Tema pilk puhkes karvapallile. Teisel pool seisid Georg ja Maria, mõlemad hoidsid üksteist ja vaatasid Alvat. Alva sai kohe aru, et Georg ei tundnud oma isa ära. Kas silmakontakt puudus? Ja otse tema kõrval: Peter! Alva ei osanud tõlgendada, mida Peeter tundis. Kõik peale Hugo olid näinud, mis oli juhtunud. Kui ta mõistis, kui groteskne olukord peab välja nägema, astus ta sammu tagasi ja sosistas: „Vabandust," võtmata pilku tema sinistelt silmadelt. „Pole midagi," sosistas mees tagasi. Ta naeratas nii armastavalt, et võis näha tema valgeid hambaid. Klaus Störtebeker oli tema isa! Klaus Störtebeker oli murdnud tema ema südame ja seejärel jätnud ta koos lastega maha, et saada Likedeeleriks! Mida inimesed ütlesid? Klaus Störtebeker ja tema piraadid päästsid paljude inimeste elu ja hävitasid paljude teiste elu. Miljonid asjad sumisesid Alva peas, ta kuulis Helmke häält: „Sul on veri asemel merevesi soontes!" Igatsus roomas tema sisikonda ja klammerdus oma teravate küünistega üha sügavamale ja sügavamale tema lihasse. Isa sinistes silmades nägi ta karget, jahedat merd, seiklust ja vabadust ja piiramatuid võimalusi. Ja ta tundis, et ta teeb õigesti. Oli õige alistuda mere tõmbejõule, mis hellitab paljaid jalgu ja meelitab kaasa tulema. Kui Klaus Störtebeker liigutas end, et hakata aeglaselt ja märkamatult oma taskus midagi otsima, lasi Alva temast lahti ja astus veel ühe sammu tagasi. Ta tahtis teda kogu ulatuses näha. Ta oli pikk, lihaseline ja tugev, julge ja enesekindel. Nad mõlemad naeratasid teineteisele. Ta tõmbas märkamatult oma vöökotist välja väikese kotikese.
Ta võttis kotist välja mündi, suure, kuldse mündi. Klaus võttis Alvat käest kinni ja vaatas talle sügavalt silma. Ta nägi õnnelik välja, kui ta tõmbas Alva enda ligi ja sosistas talle kõrva: „Ära reeda ennast! Ja hoolitse enda eest, lubage mulle, et kuulete alati oma südant, keegi ei tohi teie üle valitseda!" Ja pärast lühikest pausi niiskete silmadega: „Ma armastan sind väga!" Samal hetkel surus ta mündi väga ettevaatlikult ja ilma suurema vaevata naise kätte. Alva sulges kohe käe selle ümber ja lootis, et keegi ei näe teda. Siis pöördus ta järsult ära ja hakkas kõndima edasi, ilma et oleks kordagi ümber pööranud. Tema järel järgnesid tema kaaslased, kes olid vahepeal läbi linnavärava tulnud ja olid linnaisade saatel teel piraatlaevade poole.
Piraadid astusid oma laevadele. Läks aega, enne kui nad kõik olid pardal ja viimased kaubad olid ära paigutatud. Alva seisis ja vaatas sõnatult üle. Ta oli halvatud. Ta oli nii õnnelik. Kuidas on võimalik, et sa oled nii kurb, et ei taha enam elada, ja mõni tund hiljem oled nii õnnelik, et tahad kogu maailma kallistada? Elu oli juba hullumeelne. Sadamasse oli kogunenud palju inimesi, et Vitalieni vendadega hüvasti jätta. Nad soovisid neile edu võitluses taanlaste vastu. Järsku märkas Alva, et Georg ja Maria tulevad tema poole. Georg seisis tema ees, blokeerides tema vaateid hammasratastele. „Kas see on tõsi?" küsis Alva, vaadates oma vanemat venda. „Kas on tõsi, et Störtebekerit ei peeta Wismaris kunagi kinni, et ta on siin alati teretulnud ja võib oma varastatud kaupa turul müüa, et ta maandub nüüd ilmselt sagedamini Wismaris?" „Jah, nii on," ütles Georg lahkelt. „Wismaris teda kunagi ei arreteerita. Ta kuulub nüüd meile. Ta on siin sündinud. Ta leiab

siin alati kodu ja ta saab oma kaupu müüa siin, turul või Wismari kaubakogude kaudu. Või ta võib leida kellegi, kes seda tema eest teeb.“ Georg pilgutas talle naerdes silma. Alva mõtiskles, kas Georg teab, et Klaus Störtebeker on tema isa, aga ta ei julgenud seda siin, kõigi nende inimeste ees küsida. Selleks oli aega hiljem. Pealegi oli ta lubanud. Mitte mingil juhul ei tahtnud ta end või oma venda ohtu seada. Kui keegi saaks teada, et Klaus Störtebeker armastab kedagi, võiks neist saada potentsiaalsed pantvangid. See võiks olla hoob Störtebekeri vastu ja seada tema ja Georgi elu ohtu. Alva vaatas oma venna poole. Kõrvalt vaadates nägi ta tõesti välja nagu Störtebeker. Ta oli nii uhke. „Nüüd on mul ka suur pere!“ mõtles ta endamisi ja pigistas mündi käes. Märkamatult lasi ta mündi oma vöökoha ümber olevasse kotti libiseda. Alva istus tagasi kastile. Peter ja Hugo tegid sama. Georg tõi veel mõned kotid ja istus koos Mariaga nende kõrvale. Nad võtsid Alva ja tõid ta oma keskele. Georg pani käe ümber oma väikese õe. Maria küsis Alvalt tema päeva kohta. Ta tahtis teada, kas tal on kõik korras. Alva vaatas hammasrataste poole ja püüdis punast vestit märgata. Siis meenus talle, et just Maria oli olnud see, kes teda täna hommikul turule minema õhutas, kes oli teda julgustanud edasi minema ja teed tegema, kuigi ta ei tundnud selleks absoluutselt mingit jõudu. Kui ta poleks täna hommikul vankriga turule sõitnud, ei istuks ta nüüd siin, igatsedes oma isa. See oli kummaline, ei saanud olla, et Maria teadis, et see päev niimoodi juhtub. See oli kummaline, et Maria tõesti tahtis, et Alva läheks turule. Ta oli tubli. Maria oli hea naine ja ta lubas Georgil ja Marial koos olla. Marial olid head instinktid ja tema süda oli õiges kohas. Maria pani käe ümber Alva, nagu oleks ta kuulnud tema mõtteid. Tüdruk kallistas teda tugevalt. Maria kostitas tema kallistust ja tõmbas ka Peetri ligi. „Aitäh!“ ütles Alva. „Aitäh, et sa siin oled!“ Ja nad kõik vaatasid sadama poole, kus piraadid olid just väljumas. „Meil mõlemal on teile midagi öelda, või õigemini, midagi küsida.“ Georg tõusis püsti, astus Alva ette ja tõmbas ta üles. „Niisiis...“ mõtiskles ta, “...kust on kõige parem alustada?“ Maria laksatas käega tema reitele. „Mine edasi!“ Ta pööritas silmi. Alva naeratas talle küsivalt. „Mis see on?“ küsis ta kõhklevalt. Georg kratsis oma blonde juukseid ja alustas mõtlikult. „Sa tunned seda sõbralikku talupoegade peret Helmke kioski vastas asuvalt turult. Helmke sõna juures kaotas ta hääl jõudu ja Alva silmad paiskusid kohe pisarateks. Ta noogutas ja Georg vaatas abi otsides linnamüüri poole. Alva järgnes tema pilgule ja tundis Alreichi ja tema perekonna kohe ära. Nad kõik istusid oma suurtel vankritel, nende vana hobune Trudi valjastatuna, valmis koju minema. Bruno lehvitas talle põnevalt. Poisi nähes levis temas hubane soojus. „Ma pean sulle ütlema...“ Georg jätkas. „Martha on meie tädi, ta on meie ema õde. Maria ja mina tahtsime sinult küsida, kas sa tahaksid mõnda aega nende juures maal elada.“ Alva jäi sõnatuks. „Meie tuppa sa igatahes ei saa tagasi minna!“ jätkas Georg. „Miks?“ tahtis Alva teada. Georg hammustas huult, siis langetas silmad ja ohkas. Kahjuks ei sulgenud sa täna hommikul korralikult sigala ust...“ Alva tahtis protestida, kuid lasi siis mõlemad õlad langeda. Maria haaras tema käest kinni ja pigistas seda tugevalt. Georg võttis teda mõlemast õlast ja raputas õrnalt. Nüüd nägi Alva, et ta irvitas. „Igatahes, siga kasutas oma võimalust ja laastas õueaia täiesti ära, vedas pesu mustaks, hirmutas kanad ja peletas nad ära, sõi kõik nende terad ära ja jätkas siis oma pahandust Gustavi ja Gustje küünlavalgelises köögis.“ Maria jätkas: „Sinu vend on juba suurema osa sellest ära parandanud, ainult Gustje ja Gustav on veel veidi pahane, nende töökoda on ju täiesti laastatud.“ Alva ehmatas ja tema silmad avardusid. Georg nägi oma õe šokki ja püüdis teda rahustada: „Ma maksin neile meie purjekast saadud rahaga ära. Tegelikult tahtsin sulle nüüd raha anda, kui sa oma teed lähed. Nüüd pead sa jälle tööd otsima.“ Alva vaatas

üle venna õlgade merele. Ta igatses oma väikest paati ja ometi tundis ta kohe absoluutse kindlusega, et ühel päeval saab ta uue paadi. Georg viipas linnamüüri poole. Alreich hüppas vagunist maha. Ta tuli kohale ja seisis Alva ees: laialivalguv ja tugev, kuid soojasüdamliku pilguga. Ta sirutas talle kinnise rusika. Nende silmad puudutasid lühidalt ja naine tundis südames soojust. „See on see, mida me sulle anname!“ Ta avas rusika. Ta vaatas sisse ja tundis ära seemned. Palju astelpaju seemneid! Ta kordas: „Me anname need sulle uueks alguseks ja palju muud. Ma tahan, et sa istutaksid siia väikese voodi lillede ja ravimtaimedega. Me vajame kedagi, kes naudib tööd ja tunneb end hästi.“ Alva punastas. „Me müüme neid siis Wismari turul arstidele ja haiglatele!“ Alva vaatas Maria poole, kes vaatas sõna „haiglad“ kuuldes jäigalt merele. „Sellest saab teha tervendavaid salve ja tinktuure, et ravida haigeid.“ Ta pani käe naise õlale. „See on sinu ülesanne. See ja paljud teised, kui sa tahad.“ Ja kuna Alva ei liigutanud, lisas ta: „Kui sa tahad tulla meie talusse ja elada koos meiega Hornstorfis. Sul on oma tuba, oma voodi ja iga päev midagi süüa. Vastutasuks palume sul meid tööga aidata. Muidugi, niipea kui me turule läheme, võid sa meiega koos Wismari tulla ja oma sõpradele ja Georgile külla tulla!“ Alva oli rõõmust elevil. Ta oli nii õnnelik ja tänulik. Helmkel oli olnud nii õigus: kõik oli kuidagi mõistlik. Ta oli selle leidnud, oma ukse uude ellu, teise ellu. Ta otsustas, et see oli viies uks, millest ta läheb läbi. „Noh, mida sa ütled?“ Alva pöördus oma venna poole. Milline pilt: kolm hammasratast tema taga ja aeglaselt läänes loojuv päike!
Georg seisis seal, päike selja taga, ja nägi uskumatult uhke välja. Ta ei olnud mitte ainult uhke, vaid ka väga õnnelik. „Ja kui sul on piisavalt raha koos, võid sa endale väikese purjekaardi osta. Võib-olla oled sa ühel päeval esimene naine, kes purjetab kolinal ja teeb kaubavahetust teiste hansalinnadega.“ Ta vaatas silmatorkavalt Peetrile otsa, kes pani käed risti, irvitas ja püüdis näida väga täiskasvanud. Georg haaras Alva kätest kinni ja tõmbas ta ligi. „Hoia oma unistused, Alva, me oleme sinu üle väga uhked.“ Väike poiss vingus vankrist. „Alvaaaa!“ Anselm hüüdis nüüd üle. Alva lehvitas tagasi ja tundis ära värvilise suure kirstu, korvi, milles olid Helmke kanad, suure voodi, laua ja toolid. Alva pöördus tagasi venna poole. Kortsutades kulmu, raputas ta lõbustunult pead. Georg irvitas tagasi. „Niisiis, mida sa ütled? Kas sa tahad põllumehe elu?“ Alva vaatas merele, kus on hammasrattad. Ta teadis, mida ta tahab, ta oli seda juba teadnud, kui Georg temalt esimest korda küsis. „Jah, jah, tahan!“ Ja ta mõtles: „Nüüd olen ma selle avanud, oma viienda ukse.“ Päike paistis ja ujutas sadama oranži valgusesse; see oli suurepärane hilissuveõhtu. Sadamabasseinist kostus suitsukala, puidu ja tõrva lõhn ning kerge tuul puhus läänest kirdesse. Horisondil võis ära tunda kolme raskelt koormatud kopli siluette, millel Klaus Störtebeker Stockholmi poole purjetas.

Tõlge: DeepL.com (Pro versioon)